

ETNINĖS KULTŪROS SRITIS

Etninės kultūros srities stebėsenos, analizės ir modeliavimo sistemos kokybinių rodiklių nustatymo paslaugos, suteiktos

Etninės kultūros globos tarybos,

atstovaujamos pirmininkės Dalios Urbanavičienės, pirmininkės pavaduotojo
Jono Rudzinsko

Lietuvos nacionalinio kultūros centro

atstovaujamo darbo grupės narių: direktoriaus pavaduotojos etninės kultūros veikloms Vidos Šatkauskienės, nematerialaus kultūros paveldo specialistės, dr. Loretos Sungailienės, žurnalo „Būdas“ vyriausiosios redaktorės dr. Saulės Matulevičienės

Menotyrininko, dr. Vytauto Tumėno

GALUTINĖ BENDRA ATASKAITA

I. ETNINĖS KULTŪROS SRITIES APIBRĖŽIMAS

Etninės kultūros¹ sritis apima materialias ir nematerialias tradicinės kultūros vertybes, jos raiškos formas (folklorą, papročius, tautodailę, amatus ir kt.)², kurios:

- istoriškai susiformavo Lietuvoje, jos etnografiniuose regionuose (apimant etnines žemes), vietovėse;
- yra perduodamos iš kartos kartą kaip ilgaamžė kolektyvinė tautos patirtis;
- saugomos ir aktualizuojamos šioje srityje veikiančių bendruomenių, šeimų, asmenų, valstybinių, savivaldybių institucijų, NVO;
- išlaiko būdingas ir / ar unikalias savybes ir nuolat atsinaujina;
- natūraliai tęsiamos, atkuriamos, saugomos, tiriamos, perduodamos ir skleidžiamos tradiciniais³ bei šiuolaikiniais būdais;
- turi visuotinę vertę kaip tautinės tapatybės raiškos būdas, konsoliduojantis visuomenę, stiprinantis jos savimonę ir savivertę, užtikrinantis kultūrinę įvairovę.

¹ Etninės kultūros sąvoką apibrėžia LR Etninės kultūros globos pagrindų įstatymo 2 straipsnis: „**Etninė kultūra** – visos tautos (etnos) sukurta, iš kartos į kartą perduodama ir nuolat atnaujinama kultūros vertybių visuma, padedanti išlaikyti tautinį tapatumą bei savimonę ir etnografinių regionų savitumą“.

² Žr. plačiau ataskaitos 2 skyrių „Etninės kultūros raiškos formos“

³ T. y. šeimoje, bendruomenėje, iš meistro – mokiniui

II. ETNINĖS KULTŪROS RAIŠKOS FORMOS

Etninė kultūra, skirtingai nuo kitų kultūros, meno šakų ir žanrų, reiškiasi didele skirtingų formų įvairove. Tai:

1. Tradiciniai kalbiniai reiškiniai – tarmės, šnektos ir pašnektės, vietovardžiai, asmenvardžiai, pravardės, gentivardžiai (giminės narių pavadinimai), teonimai, mitinių būtybių vardai, liaudiškoji terminija, liaudies etimologija, kt.; tradicinė kalbėsena.

2. Sakytinis folkloras – pasakojamoji tautosaka (pasakos, sakmės, legendos, padavimai, pasakojimai, anekdotai ir kt.), retorinė tautosaka (oracijos, tostai, sveikinimai ir linkėjimai, atminimai ir kt.), smulkioji tautosaka (patarlės, mįslės, priežodžiai, posakiai, greitakalbės, skaičiuotės, maldelės ir kt.); pasakojimo būdas, stilius, lokalinės pasakojimo tradicijos

3. Dainuojamoji raiška – dainuojamojo folkloro žanrai (dainos, giesmės, sutartinės, raudos, baladės, lopšinės, garsų pamėgdžiojimai, kt.), regioninės, vietos dainavimo tradicijos, dainavimo stiliai ir formos (vienbalsis, daugiabalsis, homofoninis, heterofoninis ir kt.);

4. Instrumentinė muzikinė raiška – instrumentinės muzikos žanrai (instrumentinės sutartinės, šokių muzika, maršai, ridavimai, raliavimai, tirliavimai, garsų pamėgdžiojimai, kt.), muzikos instrumentai (pučiamieji, mušamieji, styginiai, dumpliniai, kt.), muzikavimas (solinis, ansamblinis), regioninės ar lokalinės muzikavimo ypatybės, kt.;

5. Šokamoji ir žaidybinė raiška – šokamosios ir žaidžiamosios sutartinės, grupiniai šokiai ir žaidimai (rateliai), šokiai (poriniai, kadriliniai ir kt.), spėjimo žaidimai, fantinės užduotys, žaidinimai, tradiciniai sportiniai žaidimai (jėgos išbandymo, komandiniai, taiklumo, kiti judrieji žaidimai, žirgų sportas), stalo žaidimai, kt.;

6. Vaidybinė raiška – persirengėlių tradicijos, etnografiniai vaidinimai, kt.

7. Tautodailė – vaizduojamoji tautodailė (skulptūros, tapybos ir grafikos darbai, karpiniai), paprotinė dailė (margučiai, verbos, šiaudiniai sodai, kiti šiaudų dirbiniai, kaukės ir kt.), taikomieji dirbiniai (keramikos, juvelyrikos, medžio, metalo, odos, vytelių, šaknų ar šiaudų gaminiai, tekstilės dirbiniai), kryždirbystė (stogastulpiai, koplytstulpiai, koplytėlės, kryžiai), liaudies meno dirbinių gamybos technologijos, dirbinių panaudojimas;

8. Tradicinė apranga ir išvaizda – liaudies drabužiai, avalynė; tautinis kostiumas, archeologinis kostiumas; kostiumo dėvėsena, tradicinės šukuosenos ir kt.;

9. Tradiciniai amatai – augalinės ir gyvulinės kilmės pluošto apdorojimas (verpimas, vijimas, audimas, balinimas, dažymas, žvakių liejimas, odos, kailių apdirbimas, batsiuvystė, rimorystė), medžio apdirbimas (medžio, staliaus darbai, pynimas iš vytelių, karnų, šaknų, baldų gamyba), metalo apdirbimas (rūdų išgavimas, metalo liejimas, pasagų, vinių, žemdirbystės ir kitų įrankių gamyba, kalvystė), akmens apdirbimas (girnų, statybos medžiagų paruošimas, akmenskaldystė), stiklo žaliavos išgavimas ir apdirbimas (indų gamyba ir kt.), molio apdirbimas (plytų, koklių gamyba, puodininkystė), rankdarbiai (siuvinimas, mezgimas, nėrimas, siuvinėjimas) ir kt.

10. Ūkinės veiklos formos – žemdirbystė, augalininkystė, sodininkystė, daržininkystė, gyvulininkystė ir paukštininkystė, tradicinės augalų ir gyvūnų veislės, ganymas, bitininkystė, žvejyba, vėžiavimas, medžioklė, gamtos gėrybių (uogų, grybų, riešutų, žolelių) rinkimas, gintaravimas, miškininkystė, miško verslai, statyba, mūrininkavimas, malūnininkavimas,

namų ūkio darbai (tvarkymas, valymas, skalbimas ir kt.); tradiciniai prekybos būdai (mugės, turgūs, jomarkai ir kt.)

11. Tradicinė mityba – mitybos įpročiai (valgymo režimas, etiketas ir kt.), maisto gamyba (maisto išteklių, jų apdorojimas, receptai, gamybos technologijos), stalo inventorių ir kt.

12. Tradicinė gyvenamoji aplinka – tradicinis kraštovaizdis, gyvenvietės (kaimai, sodybos, miesteliai), statiniai (gyvenamieji namai, tvartai, kluonai ir kiti ūkiniai pastatai, sakralinės paskirties statiniai), sodybos aplinka (darželiai, sodai, kt.), interjeras, mažoji architektūra (šuliniai, tvoros, kt.), lieptai, tiltai, kapinės, kt.

13. Žmogaus gyvenimo ciklo šventės, įvykiai – gimtuvės, krikštytos, jaunimo brandos apeigos, vestuvės, įkurtuvės, vardadieniai, kitos asmeninės šventės, laidotuvės, mirusiųjų minėjimai, kt.

14. Kalendoriniai papročiai ir apeigos – tradicinės metų ciklo šventės (pvz., Kūčios, Kalėdos, Užgavėnės, Velykos, kt.) ir laikotarpiai (adventas, „mėsiedas“, gavėnia, velykinis laikotarpis, kt.);

15. Kiti bendruomeniniai papročiai – darbo (talkos, darbų pradėtuvių, pabaigtuvių); pasilinksminimų (vakaronės, šokių vakarėliai, gegužinės), sveikatinimosi (pirties) ir pan.; bendruomeninės religinės apeigos, liaudiškojo pamaldumo formos (šventų gamtos, istorijos, mitologinių, religinių vietų lankymas, atlaidai, kalvarijų procesijos, gegužinės, birželinės pamaldos, kt.);

16. Žmonių bendravimo tradicijos – paprotinis etiketas, etika, paprotinė teisė, vaikų auklėjimo, šeimos narių ir giminių bendravimo, giminytės ir giminiavimosi, socialinės pagalbos ir kiti papročiai.

17. Pasaulėžiūra – pasaulėvaizdis (pasaulio sandaros, Dievų, dievybės, mitinių būtybių, žemės, dangaus, šviesulių, atmosferos reiškinių, pomirtinio pasaulio, protėvių, žmogaus suvokimas ir kt.), maginės ir religinės praktikos (užkalbėjimai, maldos, šventų vietų lankymas, kt.);

18. Tradicinė žinija – medicina, veterinarija, liaudies kalendorius ir laiko skaičiavimas, meteorologija (pranašavimai ir spėjimai), astronomija, metrologija, technologijos ir kitos žinios.

III. ETNINĖS KULTŪROS SRITIES VEIKLŲ SĄRAŠAS

Pagrindinės srities veiklos:

1. Prigimtinių, vietos tradicijų židinių gyvybingumą ir tęstinumą užtikrinančios ir skatinančios veiklos.
2. Etnografinių regionų savitumą puoselėjančios veiklos.
3. Etninės kultūros nematerialių vertybių duomenų fiksavimas, kaupimas, tvarkymas, saugojimas, skaitmeninimas, atvėrimas visuomenei*.
4. Etninės kultūros materialių vertybių duomenų fiksavimas, kaupimas, objektų rinkimas, tvarkymas, restauravimas, atkūrimas, saugojimas, sisteminimas, skaitmeninimas, atvėrimas visuomenei*.
5. Etninės kultūros vertybių teikimas į UNESCO ir kitus tarptautinius kultūros vertybių sąrašus, Lietuvos Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado ir kitų etninės kultūros vertybių registrų kūrimas.
6. Etninės kultūros fundamentiniai ir taikomieji tyrimai, jų sklaida Lietuvoje ir užsienyje; etninės kultūros procesų stebėseną*.
7. Etninės kultūros specialistų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas*.
8. Etninės kultūros formalaus ir neformalaus ugdymo bei tradicijos (-ų) perdavimo veiklos*.
9. Etninę kultūrą reprezentuojantys renginių organizavimas Lietuvoje ir užsienyje.
10. Meninė, kūrybinė etnokultūrinė veikla (individuali, grupinė)*.
11. Tradicinių amatų, verslų, ūkinė ir kitos veiklos*.
12. Socialinės paskirties etnokultūrinių renginių ir kitų veiklų organizavimas*.
13. Su etninės kultūros pažinimu susijusios rekreacinės, turizmo ir sveikatinimo veiklos*.
14. Etninės kultūros srities nevyriausybinių organizacijų stiprinimo veiklos*.
15. Etninės kultūros leidyba (apimant ir virtualią), jos sklaida Lietuvoje ir užsienyje.
16. Viešojo informavimo ir žinomumo apie etninę kultūrą didinimo veiklos Lietuvoje ir užsienyje.

*Pažymėtuose punktuose veiklos gali būti vykdomos Lietuvoje ir užsienio lietuvių bendruomenėse.

IV. ETNINĖS KULTŪROS SRITIES PRODUKTŲ IR PASLAUGŲ SĄRAŠAS

Pateikiamas etninės kultūros srities produktų ir paslaugų sąrašas susietas su srities veiklų sąrašu

1. Prigimtinių, vietos tradicijų židinių tęstinumą užtikrinančios, tradicinių perdavimo formų gyvybingumą skatinančios veiklos:

1.1. Prigimtinėje, autentiškoje aplinkoje suorganizuotas tradicinis renginys ar renginių ciklas – tradicinė šventė (kalendorinė, šeimos), tradicinio bendrabūvio forma (talka, darbų pabaigtuvės, kolektyvinis šventų vietų lankymas, gegužinė, vakaronė), įgyvendinta tautodailės, amatų, ūkinė ar kita veikla;

1.2. Įgyvendintas įrašytos į NKP vertybių sąvadą vertybės išsaugojimo veiksmų planas

1.3. Parengtos rekomendacijos, metodika dėl tradicijų išsaugojimo, finansinės, socialinės ar kitos paramos teikimo tradicijų žinovams, mokovams, žinių, gebėjimų, įgūdžių perėmėjams,

1.4. Įgyvendinta tradicijų tęstinumo, diegimo šeimoje, bendruomenėje, asmeninėje gyvenimoje, veiklose skatinimo, gerosios patirties sklaidimo priemonė (pvz., tradicijų puoselėjimo, jų dokumentavimo, viešinimo įvairiomis formomis veiklų konkursai, kitos iniciatyvos).

1.5. Kiti veiklos produktai ir paslaugos, kuriems būdingas raidos ir terpės natūralumas, savaimingumas, tiesioginė perdava šeimoje, bendruomenėje.

2. Etnografinių regionų savitumo išsaugojimo, stiprinimo veiklos:

2.1. Sudaryta ir / ar įgyvendinta etnografinio regiono ar subregiono (pvz., Žiemgalos, Zanavykų krašto ir pan.) plėtros programa;

2.2. Įkurtas ir / ar sustiprintas etnoregioninės ar subregioninės tapatybės (ją reprezentuojančios tradicinės kultūros) centras;

2.3. Sukurta ir pagaminta etnografinio regiono ar subregiono savitumą atspindinti tautinio kostiumo, būdingų tautodailės, amatų gaminių kolekcija, sudarytas folkloro rinkinys ir pan.;

2.4. Išleistas leidinys, laida ar kita priemonė, parengta regiono, subregiono tarme ir atspindinti tradicinės kultūros savitumą;

2.5. Sudarytas tam tikro etnografinio regiono tradicijas atspindintis etninės kultūros raiškos formų produktų ir paslaugų, juos kuriančių ir / ar teikiančių fizinių ar juridinių asmenų duomenų bankas;

2.6. Kiti žemiau išvardyti produktai ir paslaugos, skirti etnografinių regionų tapatybės įtvirtinimui ir puoselėjimui.

3. Etninės kultūros nematerialių vertybių duomenų fiksavimas, tvarkymas, saugojimas, atvėrimas visuomenei ir viešinimas:

3.1. Surengta ekspedicija, stebėjimas, aplinkos fiksavimas, apklausa (tiesioginė, elektroninė ir kt.) ar kitas lauko tyrimų produktas;

3.2. Sutvarkyti, archyvuoti, susisteminti ir / ar suskaitmeninti etninės kultūros duomenys (teksto, vaizdo, garso, nuotraukų ir kt.), sudarytas jų rinkinys;

3.3. Sukurta ir / ar papildyta susistemintų etninės kultūros vertybių duomenų bazė (vidiniam ir (ar) išoriniam vartojimui);

3.4. Sukurta ir / ar papildyta sukauptų etninės kultūros vertybių viešinimui skirta interneto svetainė, grojaraštis, socialinio tinklo paskyra ar pan.

4. Etninės kultūros materialių vertybių duomenų fiksavimas, kaupimas, objektų rinkimas, tvarkymas, restauravimas, atkūrimas, saugojimas, sisteminimas, skaitmeninimas, atvėrimas visuomenei:

- 4.1. Nustatytas, sutvarkytas, rekonstruotas, atkurtas, dokumentuotas vertingas etnokultūrinis, istorinis, gamtinės aplinkos ir / ar kraštovaizdžio objektas (piliakalnis, alkas, mitologinis medis, šaltinis, akmuo, kūrgrinda ir pan.), urbanistikos, architektūros objektas (etnografinis kaimas, sodyba, atskiri sodybos pastatai ar jų elementai, mažoji architektūra);
- 4.2. Surinktas, įgytas, restauruotas, rekonstruotas, konservuotas eksponatas, sudarytas su juo susijęs archyvinis (-ai) dokumentas (-ai);
- 4.3. Sudarytas ir / ar papildytas vertybių rinkinys, suskaitmeninti jo duomenys;
- 4.4. Įrengta ar parengta nauja arba atnaujinta ekspozicija, paroda, išleistas katalogas ar kitas leidinys apie išlikusias ir / ar sukauptas, saugomas vertybes;
- 4.5. Kiti veiklos produktai, skirti etninės kultūros materialijų objektų surinkimui, išsaugojimui ir viešinimui.

5. Etninės kultūros vertybių teikimas į UNESCO ir kitus tarptautinius kultūros vertybių sąrašus, Lietuvos Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado ir kitų etninės kultūros vertybių registrų bei sąvadų kūrimas:

- 5.1. Parengta paraiška dėl Lietuvos etninės kultūros vertybių įtraukimo į tam tikrą UNESCO kultūros vertybių sąrašą;
- 5.2. Parengta paraiška dėl etninės kultūros vertybės įtraukimo į Lietuvos Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą;
- 5.3. Sudarytas savivaldybės ar kitokio vietinio lygmens nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadas;
- 5.4. Parengta paraiška dėl tautinio paveldo produkto (gaminio, paslaugos, mugės ar kt.), tradicinių amatų meistro, tradicinių amatų mokymo programos įtraukimo į atitinkamus ŽŪM sudaromus sąrašus;
- 5.5. Parengta etnokultūrinės nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės (pvz., etnografinio kaimo, sodybos, piliakalnio ir pan.) paraiška dėl jos įtraukimo į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą;
- 5.6. Parengta etnokultūrinės kilnojamojo kultūros paveldo vertybės (pvz., baldo, tautinio drabužio, muzikos instrumento ir pan.) paraiška dėl jos įtraukimo į Kilnojamojo kultūros paveldo registrą;
- 5.7. Sudarytas kitų etninės kultūros vertybių ar jų rinkinių aprašas dėl jų įtraukimo į kitus registrus (pvz., vietovardžių ir kt.).

6. Etninės kultūros fundamentalieji ir taikomieji tyrimai, jų sklaida Lietuvoje ir užsienyje, etninės kultūros procesų stebėseną:

- 6.1. Įgyvendinta mokslinių tyrimų programa, projektas, apginta mokslinė disertacija;
- 6.2. Parengtas, sudarytas ir / ar paskelbtas (Lietuvoje ar užsienyje) etninės kultūros srities mokslo darbas – monografija, studija, konferencijos medžiagos rinkinys, kultūros išteklių šaltinis, straipsnis ar kt.;
- 6.3. Parengtas ir skaitytas pranešimas Lietuvoje ar užsienyje vykusiame mokslo renginyje;
- 6.4. Suorganizuotas mokslo renginys – simpoziumas, konferencija, seminaras, apskrito stalo diskusija, renginių ciklas ir kt.;
- 6.5. Surengta konferencija, simpoziumas, apskritas stalas, forumas ar kitas renginys, skirtas etninės kultūros plėtros valstybinės politikos, apsaugos, ugdymo, sklaidą ir kitiems srities procesams ir aktualijoms aptarti

6.6. Atliktas etninės kultūros procesų stebėseną, veiklų patikra ar kitos kokybiniam vertinimui reikalingos priemonės, parengta ekspertizė, ataskaita;

6.7. Kiti veiklos produktai, skirti etninės kultūros mokslinių tyrimų plėtrai, stebėsenai ir sklaidai.

7. Etninės kultūros specialistų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas:

7.1. Parengta etninės kultūros krypties studijų programa;

7.2. Parengta kvalifikacijos kėlimui etninės kultūros srityje reikalinga medžiaga, metodika, programa;

7.3. Surengtas kvalifikacijos kėlimui etninės kultūros srityje skirtas renginys ar renginių ciklas – mokymai, seminaras, kursai, skaityta paskaita, ir kt.;

7.4. Kiti veiklos produktai, skirti etninės kultūros specialistų rengimui ir kvalifikacijos tobulinimui.

8. Etninės kultūros formalaus ir neformalaus ugdymo bei tradicijos (-ų) perdavimo veiklos:

8.1. Parengtos etninės kultūros ugdymo rekomendacijos, metodika, programa, ugdymui reikalinga medžiaga, gerosios patirties pavyzdžiai ar kita metodinė priemonė;

8.2. Surengti etnokultūrinio ugdymo renginiai – seminarai, kursai, mokymai, kūrybinės dirbtuvės, mokyklos (pvz., tarmių, muzikavimo), stovyklos, pamokos (formalios, neformalios, virtualios ir kt.), konkursai, varžytuvės, viktorinos, olimpiados, edukaciniai koncertai, ekskursijos, kiti edukaciniai etnokultūriniai renginiai;

8.3. Sukurta etnokultūriniam ugdymui skirta Kultūros paso paslauga ar kitos etnokultūrinės edukacijos paslaugos;

8.4. Sukurta etnokultūrinio ugdymo tikslais į meninį-kūrybinį procesą įtraukianti pramoginė priemonė – kompiuterinis žaidimas, kompiuterinė programėlė, užduočių rinkinys ir pan.

9. Etninę kultūrą reprezentuojančių renginių organizavimas Lietuvoje ir užsienyje:

9.1. Surengtas etninę kultūrą ir meną (įvairias etnokultūrinės raiškos formas) reprezentuojantis renginys ar renginių ciklas – koncertas, festivalis, miesto šventė, mugė, varžytuvės, konkursas, paroda, pristatymas, kiti renginiai;

9.2. Parengta ir teikiama etninės kultūros reprezentavimo renginių organizavimo ir įgyvendinimo paslauga.

10. Meninė, kūrybinė etnokultūrinė veikla (individuali, grupinė):

10.1. Sukurta folkloro ansamblio ar kito etnokultūrinio kolektyvo meninė, kūrybinė programa;

10.2. Sukurtas / atkurtas / rekonstruotas tradicinis tautodailės dirbinys, kūrinys ar jų grupė / kolekcija;

10.3. Surengtas pleneras, kūrybinė stovykla, kūrybinės dirbtuvės (tautodailininkų, muzikantų, dainininkų, kitų atlikėjų), kurio rezultatas – sukurtas meninis produktas;

10.4. Sukurtas naujas tarpžanrinis produktas – etninės kultūros interpretacijų, žanrų sintezės ar kitu etninės kultūros medžiagos pateikimo pagrindu sukurtas naujas muzikos, šokio, dramos, literatūros, kino, animacijos kūrinys, programa, projektas, renginys (pvz., spektaklis, miuziklas, misterija), meninis audiovizualinis siužetas ir kt.;

10.5. Parengti ir įgyvendinti kiti kūrybiniai etnokultūriniai projektai.

11. Tradicinių amatų, verslų, ūkinė ir kitos veikla:

11.1. Pagamintas tradicinis, tautinio paveldo gaminys, dirbinys (ūkio, namų apyvokos reikmuo, maisto produktas, patiekalas, drabužis, sveikatinimo priemonė ir pan.);

11.2. Suteikta tradicinės gyvensenos pagrindu vykdomos veiklos paslauga (pvz., tradicinio maisto gamybos, pirties, tradicinės aprangos ar tautinio kostiumo gamybos, sveikatinimo ir pan.).

12. Socialinės paskirties etnokultūrinių renginių ir kitų veiklų organizavimas:

12.1. Etninės kultūros bendruomenių (šokių klubų, folkloro ansamblių, kraštiečių draugijų kitų nevyriausybinių organizacijų, interesų grupių) surengtas renginys (vakaronė, naktišokiai, akcija, talka, šventė, susitikimas ir pan.)

12.2. Parengta ir teikiama socialinės paskirties etnokultūrinių renginių (pvz., tradicinės ir / ar rekonstruotos šventės) organizavimo, etninės kultūros išsaugojimo, socialinės integracijos, kitų iniciatyvų įgyvendinimo gerosios praktikos perdavimo paslauga;

12.3. Kiti veiklos produktai ir paslaugos, skirti socialinės paskirties etninės kultūros renginių plėtrai..

13. Su etninės kultūros pažinimu susijusios rekreacinės, turizmo ir sveikatinimo veiklos:

13.1. Sukurtas vietos, regiono, šalies ar tarptautinės reikšmės etnokultūrinio turizmo maršrutas, kelias (pvz., „duonos kelias“, „grikių kelias“, „alaus kelias“, kulinarinio paveldo degustacijos, kryždirbystės ir kiti keliai);

13.2. Sukurtos etnokultūrinio turizmo viešinimo priemonės (bukletai, stendai ir pan.);

13.3. Parengtos virtualios priemonės, skirtos etnokultūriniam turizmui – virtualus turas, audiogidas, žemėlapis, tradicinių renginių (kalendorinių švenčių, festivalių ir kt.) kalendorius ir t.t.;

13.4. Surengti etnokultūrinio turizmo renginiai ar jų ciklai (turistinis turas, pažintinis žygis, išvyka, šventviečių ir kitų sakralinių vietų lankymas, t.t.);

13.5. Parengta kaimo turizmo sodybos ar kito turizmo paslaugas teikiančio subjekto pažintinė-rekreacinė etninės kultūros programa;

13.6. Surengtos tradicinių sportinių žaidimų rungtynės, žaidynės ar jų ciklai;

13.7. Surengtas rekreacinis renginys ar renginių ciklas, įtraukiantis etnokultūrinės pramogos ir /ar sveikatinimo priemones (pvz., pirties, vaistažolių rinkimo, tradicinės žvejybos ir pan.).

14. Etninės kultūros srities nevyriausybinių organizacijų stiprinimo veiklos:

14.1. Suorganizuotas etninės kultūros srities nevyriausybinių organizacijų strateginiai renginiai (suvažiavimai, visuotiniai susirinkimai, kongresai, konferencijos, forumai ir kt.);

14.2. Surengti nevyriausybinių organizacijų vadybinių ir organizacinių gebėjimų stiprinimo mokymai;

14.3. Parengti bendruomenių ir kitų nevyriausybinių organizacijų strateginiai veiklos planai;

14.4. Parengtas ir įgyvendintas tarptautinio bendradarbiavimo (ir dalyvaujant tarptautinėse organizacijose) projektas.

14.5. Įkurta asocijuota (skėtinė) etninės kultūros srities nevyriausybinių organizacija.

15. Etninės kultūros leidyba (apimant ir virtualią), jos sklaida Lietuvoje ir užsienyje:

15.1. Sudarytas, parengtas ir / ar išleistas spausdintas leidinys – knyga, periodinis žurnalas, albumas, katalogas (konkurso, parodos) ir pan.;

15.2. Sukurta ir paskelbta virtuali publikacija – elektroninė knyga, garsinė knyga, straipsnis (mokslinis, pažintinis, analitinis, informacinis) ir kt.;

- 15.3. Sudarytas, parengtas ir / ar išleistas garso ar vaizdo įrašų leidinys, filmas;
15.4. Sukurtas, sumaketuotas, suprogramuotas kompiuterinis žaidimas, pagamintas stalo žaidimas, dėlionė ir kt.

16. Viešojo informavimo ir žinomumo apie Lietuvos bei lietuvių etninę kultūrą didinimo veiklos Lietuvoje ir užsienyje:

- 16.1. Sukurtas ir /ar įrengtas istorinės atminties išsaugojimo paminklas ar kitas ženklas, skirtas išnykusio ar nykstančio etninės kultūros paveldo objekto, reiškinių, sričiai nusipelnusios asmenybės įpaminklinimui;
16.2. Parengtos etninės kultūros renginių ir veiklų viešinimo priemonės – bukletai, stendai, virtualios priemonės ir kt.
16.3. Sukurta interneto svetainė, tinklalaidė, socialinio tinklo paskyra;
16.4. Parengta ir viešinama TV ar radijo laida, laidų ciklai, sukurtas reklaminis produktas (pvz., vaizdo ar garso siužetas, anonsas) ar kita žiniasklaidos produkcija;
16.5. Surengta spaudos konferencija, apskritas stalas ar kitas renginys, skirtas viešojo informavimo ir žinomumo apie Lietuvos bei lietuvių etninę kultūrą didinimo aktualijoms aptarti.

V. ETNINĖS KULTŪROS SRITIES RAIDOS APIBRĖŽIMAS

Etninės kultūros srities raida – tai etninės kultūros srities būklė konkrečiu metu ar tam tikru periodu, jos stabilumas ir / ar pokyčiai, kuriuos atspindi šie srities stebėsenai svarbūs laukai:

- 1) savaiminiai etninės kultūros srities pokyčiai, kintant visuomenei ir aplinkai;
- 2) valstybės taikomos etninės kultūros išsaugojimo (globos) priemonės, jų tikslingumas, tolygumas ir veiksmingumas;
- 3) srities prestižas, aktualumas ir integracija į kitus visuomenės ir aplinkos sąrangos kontekstus.

Detaliau:

1. Savaiminius etninės kultūros srities pokyčius, kintant visuomenei ir aplinkai, nusakantys veiksniai:

1.1. sritį reprezentuojančios ir / ar su ja besitapatinančios visuomenės dalies (pateikėjų, žinovų, saugotojų, tradicijos perdavėjų, vietos ar profesinių bendruomenių, grupių, šeimų, asmenų ir kt.) išitraukimas į tradicijų išsaugojimo, perėmimo, perdavimo, aktualizavimo ir sklaidos procesus, dalyvavimas juose, auditorijos (žiūrovų, lankytojų, vartotojų, vertinant pagal skirtingas socialines grupes) pokyčiai;

1.2. srities raiškos formų⁴ būklė, gyvybingumas, aktualumas, tęstinumas, turinio ir formos pokyčiai, susiję su socialine, ekonomine, technologine visuomenės raida;

1.3. šalies, etnografinių regionų ar lokalinių ypatybių, savitumo išlaikymo būklė;

1.4. srities veiklų ir jų sukurtų paslaugų bei produktų⁵ tęstinumas ir atsinaujinimas, įvairovė, intensyvumas, pasiekiamumas, naujų priemonių atsiradimas.

2. Valstybės taikomos etninės kultūros išsaugojimo (globos) priemonės (jų tikslingumas, tolygumas ir veiksmingumas):

2.1. etninės kultūros vieta valstybės politikoje, valstybės ir savivaldybių taikomi įrankiai ir priemonės – teisės aktai, programos, finansavimas, administravimas, institucinė sistema, žmogiškųjų išteklių plėtra, skatinimas, stebėseną ir pan.;

2.2. šių priemonių diegimas ir rezultatai įvairiose valstybės valdymo srityse – kultūros, švietimo, mokslo, žemės ūkio, aplinkos ir kitose sistemose atsižvelgiant į etninės kultūros raidai itin svarbius aspektus (pvz.: ugdymas; specialistų rengimas, darbo vietų kūrimas; moksliniai tyrimai; srities paveldo vertybių nustatymas, dokumentavimas, išsaugojimas, registrų kūrimas; srities raiškos formų aktualizavimas ir plėtra; specializuotas turizmas; etninės kultūros reiškinių, veiklų viešinimas; tautinės savimonės išsaugojimas užsienio lietuvių bendruomenėse ir kt.).

⁴ Žr. Ataskaitos 2 skyrių „Etninės kultūros raiškos formos“.

⁵ Žr. Ataskaitos 3 skyrių „Etninės kultūros srities veiklų sąrašas“ ir 4 skyrių „Etninės kultūros srities produktų ir paslaugų sąrašas“.

3. Srities prestižą, aktualumą ir integraciją į kitus visuomenės ir aplinkos sąrangos kontekstus, nusakantys veiksniai:

3.1. srities prestižo visuomenėje pokyčiai;

3.2. kaip srities veiklos ir jų vykdytojai integruojami (ar integruojasi) į svarbių uždavinių sprendimą, aktualų įvairių tipų bendruomenėms, šiuolaikinei visuomenei, tautai, valstybei, tarptautinei bendruomenei socialinės, ekonominės gerovės, sveikos gyvensenos, ekologijos, darnios plėtros, klimato kaitos, tarptautinės sandraugos (bendradarbiavimo) ir kitose srityse;

3.3. kokios srities teikiamos galimybės yra išnaudojamos ar neišnaudojamos, kokių rezultatų pasiekama.

Srities raida – būklė ir pokyčiai – nustatomi ir vertintini pagal žemiau pateiktus kriterijus ir rodiklius.

VI. ETNINĖS KULTŪROS SRITIES PROJEKTO APIBRĖŽIMAS

Etninės kultūros srities projektas – laike apibrėžti fizinio (-ių) ir / arba juridinio (-ų) asmens (-ų) vykdomi tikslingi veiksmai ir priemonės, skirtos srities vienos ar kelių etninės kultūros raiškos formų plėtrai, siekiant perduoti, tęsti, dokumentuoti, tyrinėti, įpaveldinti, gairinti, aktualizuoti, populiarinti, ar kitaip išsaugoti etninės kultūros reiškinius, vystyti veiklas, sukurti visuomenės, bendruomenės (organizacijos) ar asmenų (kūrėjų, saugotojų, tęsėjų, naudotojų) kultūriniais, ugdymo, socialiniams ir kitiems poreikiams skirtus produktus ir / ar paslaugas, sudaryti palankesnes sąlygas srities raidai ir raiškai bei visuomenės įtraukčiai.

VII. ETNINĖS KULTŪROS SRITIES RAIDOS VERTINIMO KRITERIJAI

Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus aprašymas	Matavimo vienetas
1	Etninės kultūros plėtros politikos teisinės bazės būklė	<p>Kriterijus rodo etninės kultūros (toliau – EK), nematerialaus kultūros paveldo (toliau – NKP) integravimo į bendrąją Lietuvos kultūros politiką būklę.</p> <p>Kriterijų apibūdina:</p> <p>1.1. EK plėtrai svarbių strateginių dokumentų, teisės aktų, EK plėtros programų kiekiai – valstybės, savivaldybių, regionų lygmenimis;</p> <p>1.2. Nurodytų dokumentų turinio kokybė, kuri apibrėžia minėtos srities vietą ir vaidmenį kultūros politikos teisiniame formavime ir EK politikos integravimą į bendrąją šalies socialinio, ekonominio, kultūrinio, edukacinio, ekologinio vystymo politiką.</p> <p>Reikalingi duomenys: šaltinių (dokumentų, apklausų rezultatų suvestinių) ekspertinės analizės, apklausų duomenys.</p> <p>Kriterijui apibūdinti reikalinga kiekybinė ir ekspertinė dokumentų turinio stebėseną bei analizė, apklausų duomenų analizė. Tokia stebėseną ir analizė turėtų būti vykdoma kas keli metai LR Kultūros ministerijos užsakymu.</p>	<p>vnt., kaupiamieji vnt.</p> <p>kokybiniai vertinimai, išvados</p>
2	Etninės kultūros finansavimo būklė	<p>Kriterijų apibūdina:</p> <p>2.1. EK srities programų, veiklos planų, projektų įgyvendinimui skiriamų lėšų kiekiai valstybės, savivaldybių, apskričių (LKT Tolygios kultūrinės raidos programos atveju), etnografinių regionų lygmenimis;</p> <p>2.2. EK sričiai skiriamų pastovaus ir konkursinio finansavimo lėšų dalis nuo viso kultūros lauko ar pasirinktos srities (pvz. profesionaliosios kultūros, mėgėjų meno veiklų) finansavimo;</p> <p>2.3. Etninės kultūros atskirų veiklų ir/ar raiškos formų finansavimo apimtys (pvz., folkloro renginių, tautodailės veiklų, mokslinių</p>	<p>Finansavimo lėšų dydžiai – Eur / metus</p> <p>Santykinė dalis – proc.</p> <p>Eur / metus</p>

tyrimų ir jų sklaidos, dokumentavimo ir archyvavimo, publikacijų leidybos, formalaus ir neformalaus ugdymo, tautinio paveldo produktų plėtros, tradicinio kraštovaizdžio, tradicinės architektūros išsaugojimo, materialaus paveldo tvarkybos veiklos ir kt.);

2.4. Etninės kultūros srityje veikiančių valstybės, savivaldybių ir visuomeninio sektoriaus institucijų pastovaus ir konkursinio finansavimo lėšų apimtys, jų santykiai, finansuotų projektų kiekis;

Eur / metus

Vnt.

2.5. Ekspertinis vertinimas, kuris gali padėti nustatyti lėšų panaudojimo tikslumą. Reikalingi duomenys: šaltinių (finansavimo planavimo dokumentų, metinių ataskaitų, suvestinių) ekspertinės analizės;

kokybiniai vertinimai, išvados

2.6. Statistinių, santykinų rodiklių palyginimas⁶, kuris rodo finansavimo užtikrinimo, veiklos skatinimo pokyčius;

Tokia stebėseną ir analizę turėtų būti vykdoma valstybės, savivaldybių, taip pat ir svarbiausių EK veiklas vykdančių institucijų lygmenimis. Periodiškumas priklauso nuo srities programų, veiklos planų apimties laiko atžvilgiu (vienais atvejais kasmet, kitais atvejais – kas keli metai).

3 Etninės kultūros institucijų plėtros būklė

Kriterijų apibūdina:

3.1. EK srityje veikiančių nacionalinių, valstybinių, savivaldybių institucijų, organizacijų kiekiai, jų santykinės dalys nuo bendro kultūros lauke veikiančių institucijų ir organizacijų skaičiaus:

Skaičiai, kiekiai – vnt.

Santykinė dalis – proc.

3.1.1. Atskirų Valstybės žinybų institucijos – kultūros, švietimo, mokslo ir sporto, žemės ūkio, aplinkos, kt.;

3.1.2. Savivaldybių įstaigos

3.1.3. NVO sektoriaus organizacijos

3.1.4. Valstybės ir visuomeninio sektoriaus institucijų kiekiai, jų santykis, pasiskirstymas⁷;

⁶ Palyginimas gali būti atliekamas pagal pasirinktą požymį ar pjūvį, pvz., EK srities projektinių veiklų, įgyvendintų muziejuose finansavimo pokyčiai konkrečios savivaldybės mastu ir/ar tarp panašios gyventojų apimties savivaldybių.

⁷ Požymis pasirenkamas pagal poreikį ir stebėsenos užduotį - pasiskirstymas regionuose, apskrityse, savivaldybėse ar kt.

3.1.5. institucijų ir organizacijų kiekiai pagal vykdomą EK srities veiklą pobūdį;

3.1.6. Institucijų, organizacijų, dalyvaujančių tarptautinėse NKP apsaugos srities veiklose, kiekis;

3.2. Minėtoms institucijoms, organizacijoms priskirtų su EK, NKP plėtra susijusių funkcijų įvairovės, raidos, įgyvendinimo kokybės vertinimai – ekspertų, dalyvių, lankytojų / paslaugų gavėjų.

Kokybiniam vertinimui reikalingi duomenys: Ministerijų, koordinuojančių (pvz., LNKC), ekspertinę (pvz., EKG) pagalbą, dalinę finansinę paramą (pvz., LKT) teikiančių ir kitų institucijų, skėtinių organizacijų (pvz., LTS) renkami statistiniai duomenys, pagal užsakymus atliekamos ekspertinės analizės, kiekybiniu ir kokybiniu požiūriais įvertinti apklausų duomenys.

kokybiniai vertinimai, išvados

4 Etninės kultūros srities žmogiškųjų išteklių būklė

Kriterijus apima žmogiškųjų išteklių valdymo ir plėtros aspektus:

4.1. EK srityje dirbančių specialistų⁸, kiekiai valstybinėse, savivaldybių institucijose, NVO, bendruomenėse, santykinė dalis nuo visų ar tam tikrų sričių kultūros lauko darbuotojų;

Skaičiai, kiekiai – vnt., vnt. / metus

Santykinė dalis – proc.

4.2. EK, NKP specialistų poreikio statistika (šalies mastu, pagal savivaldybes, pagal veiklos pobūdį, raiškos formas) **ir jo patenkinimo** (palyginimas su EK, NKP specialistų, darbuotojų, atliekančių priskirtas atitinkamas funkcijas, kiekiu) **vertinimas;**

kokybiniai vertinimai

4.3. kiekybiniai ir kokybiniai specialistų rengimo, išsilavinimo, kvalifikacijos kėlimo, veiklos pobūdžio, rezultatyvumo ir skatinimo (premijų, stipendijų skyrimo) **rodikliai.**

Skaičiai, kiekiai – vnt., kaupiamieji vnt.

kokybiniai vertinimai

Reikalingi duomenys: šaltinių (Ministerijų ir joms pavaldžių institucijų) renkami,

⁸ Etnografai, etnologai, etnomuzikologai, muziejininkai, archyvarai, folkloro ansamblių vadovai ir kt.; nematerialaus kultūros paveldo, etnoarchitektūros, folkloro, tautodailės, liaudies medicinos, tradicinio kostiumo ir kt. specialistai.

sisteminami duomenys, ekspertinės analizės, apklausų duomenys.

5	Visuomenės įtrauktis į etninės kultūros plėtros veiklas	Kriterijus rodo aktyviai į EK srities procesus, veiklas išitraukusios visuomenės dalį ir jos pokyčius, pagal tam tikrus požymius nustato veiklose dalyvaujančių kolektyvų, asmenų kiekius ir jų pokyčius per pasirinktą laikotarpį:	Skaičiai, kiekiai – vnt. Santykinė dalis – proc.
		5.1. Folkloro ir kitų EK raiškos kolektyvų, vadovų, dalyvių kiekiai, jų santykinė dalis lyginant su meno mėgėjų kolektyvų, jų vadovų, dalyvių kiekiais;	
		5.2. Tautodailininkų, amatininkų (sertifikuotų ir nesertifikuotų), pavienių atlikėjų kiekiai;	
		5.3. Etninės kultūros srities NVO (sajungų, bendrijų, draugijų, bendruomenių) ir jų veiklas išitraukusių dalyvių skaičiai, procentinės dalys nuo visų kultūrine veikla užsiimančių NVO ir jų dalyvių;	
		5.4. Privataus verslo įmonių (kaimo turizmo sodybos, amatų artelės ir pan.), išitraukusių į tęstines EK ir/ar NKP plėtojimo veiklas, skaičius;	
		5.5. Aukštus įvertinimus gavusių institucijų, organizacijų, bendruomenių, kolektyvų, EK srities plėtotojų kiekiai (bendrai šalyje, didžiuosiuose miestuose, regionuose);	
		5.6. Tyrinėtojų, profesionalaus meno kūrėjų ir atlikėjų, dalyvaujančių EK srities plėtros veiklose, kiekiai;	
		5.7. EK srities NVO stiprinimo veiklų, jų programų kiekiai, tokių programų įgyvendinimo kokybiniai vertinimai.	Vnt. Kokybiniai vertinimai
		Svarbiausi duomenų šaltiniai:	
		<ul style="list-style-type: none">• EKG, KM, LNKC, KC ir jų padalinių, EKC, švietimo įstaigų, LST direkcijų, Tradicinių amatų centrų, LTS skyrių, NVO ir kitų organizacijų, vietos, kaimo bendruomenių (pagal galimybes) veiklų ataskaitos;• apklausų duomenys, surinkti pagal tam tikras išitraukimo į veiklas anketos formą;• kokybiniam vertinimui - šaltinių (Ministerijų ir joms pavaldžių, kitų	

valstybės ir nevyriausybinių sektoriaus institucijų renkami, sisteminami duomenys) ekspertinės analizės, apklausų duomenys.

6 **Etninę kultūrą reprezentuojančių renginių plėtra**

Kriterijus apima EK srities veiklos produktų viešojoje erdvėje įvairovę, intensyvumą, renginių aktualumą, kuri rodo:

6.1. EK renginių, jų dalyvių, žiūrovų/lankytojų kiekiai, santykinės jų dalys nuo kitų kultūros renginių dalyvių, žiūrovų/lankytojų:

Skaičiai, kiekiai – vnt.

6.1.1. pagal ministerijų valdomas sritis;

Santykinė dalis – proc.

6.1.2. pagal įstaigų rūšis – LNKC, EKC, KC ir jų padaliniai, muziejai, galerijos, bibliotekos, švietimo, kitos biudžetinės įstaigos, NVO sektorius, bendruomenės ir kt.;

6.1.3. pagal tam tikrą tikslinę auditoriją – vaikams, jaunimui, suaugusiems, vyresnio amžiaus žmonėms, įvairaus amžiaus grupėms, šeimoms, neįgaliesiems;

6.1.4. pagal renginių mastą (vietinis, savivaldybės, regioninis, šalies, tarptautinis ir kt.);

6.1.5. paskirtį (mokslinis, pramoginis, edukacinis, tradicijų pristatymo, bendruomeninis ir kt.);

6.1.6. raiškos formą (folkloro, tautodailės, papročių, kalendorinis, ir kt.);

6.1.7. rūšį (festivalis, koncertas, konkursas, paroda, pristatymas, mugė ir kt.);

6.1.8. pagal renginio erdvę (koncertų, parodų salė, vieša aikštė, kaimo, gamtinė aplinka ir kt.)

6.2. renginių, dalyvių, lankytojų statistika – didžiuosiuose miestuose, savivaldybių centruose, miestuose ir miesteliuose.

6.3. Renginių stebėseną ir kokybiniai rengėjų, dalyvių, lankytojų, ekspertų vertinimai.

Kokybinio vertinimo šaltiniai:

- Elektroninės dalyvių grįžtamojo ryšio

Ekspertiniai renginių

- apklausos;
- lankytojų atsiliepimai apie renginius, elektroninės apklausos, klausimynai (kokybiniai ir kiekybiniai duomenų rinkimo metodai);
- ekspertiniai renginių turinio ir kokybės vertinimai ⁹.

turinio ir kokybės vertinimai

7	Meninės, kūrybinės etnokultūrinės veiklos plėtra	Meninės kūrybinės veiklos įgauna vis didesnę vaidmenį, paklausa EK plėtros ir žinomumo kontekste, todėl svarbu atlikti nurodyto kriterijaus stebėseną ir vertinimą. Kriterijų apibūdina:	<p>Skaičiai, kiekiai – vnt.</p> <p>Santykinė dalis – proc.</p> <p>Pokytis – vnt. (nuo–iki)</p>
		<p>7.1. Surengtų ir įgyvendintų kūrybinių veiklos priemonių (kūrybinės dirbtuvės, kūrybinė stovykla, pleneras ir kt.), jų dalyvių kiekiai, jų pokyčiai (pagal kultūros ir meno žanrus, projektų pobūdį, geografinę aprėptį ir kitus požymius);</p>	
		<p>7.2. Folkloro, tautodailės ar kito etnokultūrinio kolektyvo, bendruomenės, grupės sukurtų kūrybinių programų, produktų kiekis, jų pokytis per pasirinktą laikotarpį;</p>	
		<p>7.3. Sukurtų / atkurtų / rekonstruotų tradicinių dirbinių, kūrinių, objektų ar jų grupės, kolekcijos (tautodailės, amatų, etnoarchitektūros ir kt.) kiekiai, jų pokyčiai;</p>	
		<p>7.4. Tarpžanrinių veiklų, projektų kiekiai, kūrėjų, dalyvių kiekiai;</p>	
		<p>7.5. Tikslinės auditorijos pasiekiamumas – dalyvių, žiūrovų skaičiai, jų pokyčiai (pagal kultūros ir meno žanrus, projektų pobūdį, geografinę aprėptį ir kt. nustatytus ar pasirinktus požymius);</p>	
		<p>7.6. etnokultūrinių kūrybinių projektų kokybės ¹⁰, auditorijos poreikio patenkinimo analizės duomenys (gauti iš elektroninės apklausos, grįžtamojo ryšio</p>	<p>Ekspertiniai veiklų turinio ir kokybės vertinimai</p>

⁹ Renginių stebėseną ir vertinimą siūloma atlikti periodiškai. Siūloma vertinti: 1) rengėjų kompetenciją ir patirtį, 2) renginio dalyvių kompetenciją ir meninį veiklos bei atlikimo lygį, 3) projekto, renginio, sukurto produkto aktualumą ir tikslingumą; 4) renginio, sukurto produkto turinio kokybę, 5) EK srities/rūšies, žanro savybės atskleidimo kokybę, 6) renginių organizavimo, sukurto produkto pateikimo kokybę, 7) renginio, produkto komunikaciją, 8) rezultatyvumą (lėšų ir dalyvių, poveikio santykį).

¹⁰ Tas pats, kaip išnašoje Nr. 4.

klausimynai).

8	Etninę kultūrą ir kitas sritis jungiančių veiklų, projektų plėtra	EK ir įvairių kitų sričių (ugdymo, sveikatinimo, ekonomikos, žemės ūkio, architektūros, ekologijos, sporto, turizmo, rekreacijos ir kt.) sinergija ir/ar EK integravimas įgauna vis didesnę vaidmenį, todėl svarbu išsiaiškinti EK ir kitas sritis jungiančių veiklų poreikį, stebėti jų poveikį visuomenei ir rūpintis tokių veiklų plėtra.	
		Kriterijų apibūdina:	
		8.1. tarpsritinių veiklų įvairovė (veiklų, projektų, sukurtų naujų produktų sąrašai);	Skaičiai, kiekiai – vnt.
		8.2. tarpsritinių veiklų, jų organizatorių, dalyvių, informacijos skleidėjų kiekiai, jų pokytis per pasirinktą laikotarpį;	Pokytis – vnt. (nuo–iki)
		8.3. su EK pažinimu susijusių rekreacinių, turizmo, sveikatinimo, kulinarinio paveldo ir kt. veiklų kiekiai, į veiklas įsitraukusių asmenų kiekiai, jų pokyčiai;	
		8.4. veiklų, projektų kokybės ¹¹, auditorijos poreikio patenkinimo analizės duomenys (gauti iš elektroninės apklausos, grįžtamojo ryšio klausimynų).	Ekspertiniai veikalų turinio ir kokybės vertinimai
9	Socialinės paskirties etnokultūrinių veiklų plėtra	Kriterijus atspindi socialinės paskirties veiklų poreikį, pasiūlą, tokių veiklų apimtį, pobūdį ir įtraukumą. Kriterijų apibūdina:	
		9.1. Socialinės paskirties veiklų įvairovė, veiklų kiekis, jo pokytis per pasirinktą laikotarpį;	Vnt.
		9.2. Veikalų organizatorių, dalyvių kiekiai, jų pokyčiai per tam tikrą laikotarpį;	Pokytis – vnt. (nuo–iki)
		9.3. Veiklos stebėseną ir kokybiniai rengėjū, dalyviū, ekspertū vertinimai (atsiliepimai, apklausos, ekspertiniai vertinimai).	Kokybiniai vertinimai

¹¹ Tas pats, kaip išnašoje Nr. 4.

10	EK srities publikacijų rengimo, leidybos ir sklaidos būklė	Kriterijus rodo EK srities publikacijų formų įvairovę, kiekius, pokyčius per pasirinktą laikotarpį.	Skaičiai, kiekiai – vnt.
		Kiekybiniai duomenys diferencijuojami ir palyginami pagal:	Santykinė dalis – proc.
		<ul style="list-style-type: none"> • atskirų ministerijų (KM, ŠMSM, ŽŪM, AM) valdomas sritis; • publikacijų rengėjus, leidėjus (mokslo, studijų institucijos, nacionalinės kultūros ir meno, savivaldybių institucijos, NVO, vietos bendruomenės, privatūs leidėjai ir pan.); • EK raiškos formą, rūšį, žanrą, NKP sritį; • leidinio paskirtį (mokslinis, pažintinis, informacinis, metodinis, šaltinių publikacijos ir pan.); • leidinio pobūdį (knygos, žurnalai, kiti periodiniai leidiniai, garso, vaizdo, internetinės publikacijos, skaitmeninės knygos, audiogidai, elektroninės, virtualios pažintinės-mokomosios priemonės, žaidimai ir kt.). 	Pokytis – vnt. (nuo–iki)
		Išleistų ir išplatintų leidinių kiekių palyginimas gali padėti nustatyti vienos ar kitos rūšies, žanro leidinio poreikį, auditorijos domėjimosi lygį.	Ekspertiniai leidinių turinio ir kokybės vertinimai – balais (1–10)
		Ekspertinis publikacijų vertinimas, kokybinė jų turinio analizė. Publikacijų ekspertinis vertinimas turėtų apimti šiuos aspektus: aktualumas, formos, turinio išsamumas, mokslinė/kultūrinė/edukacinė išliekamoji vertė, publikacijos kokybė ir kt.	
11	Etninės kultūros vertybių sąvadų, registrų kūrimo plėtra	Kriterijus rodo Nematerialaus kultūros paveldo ir kitų etninės kultūros vertybių sąvadų, registrų įgyvendinimo šalyje kryptis, žmogiškuosius išteklius, veiklų rezultatus.	
		Stebėseną nuolat vykdyti ir statistinius duomenis rinkti bei sisteminti turi sąvadų, registrų valdytojai.	
		Kriterijų apibūdina šie duomenys:	
		11.1. Etninės kultūros vertybių sąvadų, registrų, į juos įtrauktų vertybių kiekiai, jų pokyčiai;	Skaičiai, kiekiai – vnt., kaupiamieji vnt.
		11.2. Savivaldybių ar kitus vietinius Sąvadus sudarančių savivaldybių skaičius; į juos įrašytų vertybių skaičius;	Pokytis – vnt. (nuo – iki)

11.3. Lietuvos NKP vertybių sąvado kūrimo proceso statistika: dalyvaujančių (teikiančių pasiūlymus, paraiškas) savivaldybių kiekis; per metus pateiktų naujų pasiūlymų ir paraiškų kiekiai (šalies mastu ir pagal savivaldybes); įrašytų naujų vertybių kiekis (pagal teikėjus, vertybės būklės požymį, NKP sritį); numatytų ir įgyvendintų vertybių apsaugos priemonių kiekiai (šalies mastu ir pagal savivaldybes; pagal priemonės pobūdį);

11.4. Tautinio paveldo produktų, meistrų, mokymo programų statistika: pateiktų naujų paraiškų kiekis, į sąrašus įtrauktų sertifikuotų produktų, meistrų, programų kiekiai per pasirinktą laikotarpį;

11.5. Kitų sąvadų, registru statistika;

11.6. UNESCO, kitiems tarptautiniams sąrašams pateiktų / įrašytų nominacijų (vienos šalies, jungtinių) kiekis per tam tikrą ataskaitinį laikotarpį.

12 Etninės kultūros ugdymo veiklų plėtra

Kriterijus gali padėti nustatyti EK mokymo, žinių, įgūdžių perdavimo būdų įvairovę, jų taikymą ugdymo veiklose, asmenų, įsitraukusių į tokias veiklas kiekius ir jų pokyčius per pasirinktą laikotarpį:

12.1. Specializuotų EK krypties mokymo (formalaus ir neformalaus) ugdymo įstaigų skaičiai, jų santykis, dalis nuo visų švietimo įstaigų;

Skaičiai, kiekiai – vnt., kaupiamieji vnt.

Santykinė dalis – proc.

12.2. Bendrojo lavinimo mokyklų, kuriose į ugdymo planus įtrauktos pasirenkamo EK dalyko ar modulio pamokos, kiekis; pamokų, modulių, valandų skaičiai;

12.3. Neformalaus švietimo įstaigų (muzikos, dailės, choreografijos), kuriose yra EK specialybės, specializacijos arba formalios pamokos, kiekis, kolektyvų, dalyvių kiekiai;

12.4. EK kolektyvų skaičius ugdymo įstaigose (bendrojo lavinimo, neformalaus švietimo ir kt.);

12.5. Edukacinių veiklų (kūrybinių dirbtuvių, mokymų, stovyklų, kursų, konkursų, viktorinų, olimpiadų ir kt.) ir jų dalyvių skaičiai;

12.6. Parengtų ugdymo, edukacinių programų, metodinių priemonių kiekiai.

12.6. Etninės kultūros ugdymo veiklų grįžtamojo ryšio, poreikio, pasiūlos ir jų kokybės ekspertinis vertinimas.

Kokybinis vertinimas

13 Prigimtinių, vietos etninės kultūros tradicijų tęstinumo plėtra

Kriterijus reikalingas norint nustatyti savaimingo EK ir/ar NKP židinių gyvavimo, NVO, bendruomenių, grupių, asmenų išitraukimo į gyvųjų tradicijų tęstinumo procesus mastą, pobūdį. Duomenų šaltiniai: NKP vertybių sąvado duomenys, tikslinių apklausų duomenys

13.1. Nenutrūkstamai gyvuojančių EK / NKP židinių, juose puoselėjamų tradicijų sąrašas, skaičiai;

Skaičiai, kiekiai – vnt., kaupiamieji vnt.

13.2. Autentiškas, gyvasias vietos tradicijas puoselėjančių NVO, bendruomenių, grupių, jų narių kiekiai;

Pokytis – vnt. (nuo-iki), proc.

13.3. Autentiškų tradicijų žinovų, mokovų skaičiai;

13.5. Šeimų, kuriose perduodamos ir puoselėjamos tradicijos ir tradiciją perėmusių jaunesnės kartos asmenų skaičiai;

13.6. Tradicijos vartotojų skaičius, jų pokytis per pasirinktą laikotarpį;

13.7. Ekspertų geriausiai įvertintų tradicijų išsaugojimo veiklų sąrašas, kiekiai, jų pasiskirstymas Lietuvos etnografiniuose regionuose.

Pastaba: visi rodikliai pagal poreikį gali būti diferencijuojami pagal savivaldybes, regionus, EK / NKP tradicijų rūšis ir žanrus.

14 Lietuvos etnografinių regionų tradicijų savitumo išsaugojimo, stiprinimo ir tęstinumo veiklų plėtra

EK pamatui labai svarbus yra etnoregioninis, subregioninis bendruomeniškumas. Kad jis būtų ugdomas, stiprinamas, reikia pažinti, išsaugoti, aktualizuoti ir tęsti šalies etnografinių regionų savitumą. Tam tikslui skirtų veiklų plėtrą rodo:

14.1. Etnoregioninės, subregioninės tapatybės ugdymo centrų skaičius Lietuvoje;

Kiekiai – vnt., kaupiamieji vnt.

14.2. NVO, bendruomenių,

pokytis – proc.

besitapatinančių su etnografiniais regionais, jiems atstovaujančių (regione ar kitose Lietuvos vietose) **kiekiai**;

14.3. Tarmiškų arba etnoregioninei tapatybei skirtų renginių, leidinių, radijo, TV laidų, kitų viešinimo priemonių kiekiai;

14.4. Etnoregioninės savimonės tyrimų skaičius, jų pokytis per pasirinktą laikotarpį;

Kiekiai – vnt.,
kaupiamieji vnt.

pokytis – proc.

14.5. Sukurtų, pagamintų etnografinio regiono ar subregiono savitumą atspindinčios tautinio kostiumo, tautodailės gaminių ir kt. kolekcijų, rinkinių kiekiai, jų pokytis;

14.6. Konkretaus etnografinio regiono tradicijas atspindinčių raiškos formų produktų ir / ar paslaugų kiekiai.

15. **Etninės kultūros nematerialių vertybių duomenų fiksavimo, kaupimo, tvarkymo, saugojimo ir atvėrimo visuomenei plėtra**

Kriterijus rodo EK medžiagos fiksavimo, kaupimo, saugojimo archyvuose ir duomenų atvėrimo visuomenei kiekybę ir kokybę.

Kiekiai – vnt.,
kaupiamieji vnt.

Duomenys kiekybinei analizei (gauti iš archyvų pateiktos ir viešai prieinamos informacijos)¹²:

15.1. atliktų etnografinių lauko tyrimų skaičius (pagal institucijas, NVO, bendruomenes, kolektyvus, privačius asmenis);

15.2. surinktų, užfiksuotų, suarchyvuotų, saugomų, išigytų, restauruotų, atkurtų, kopijuotų vertybių, rinkinių, skaičiai;

15.3. paskelbtų duomenų (įvairiomis rinkmenomis), **parengtų ekspozicijų skaičiai**;

15.4. suskaitmenintų duomenų skaičius, procentinė dalis nuo visų saugomų vertybių (atskirai pagal institucijas ir bendrai Lietuvoje);

15.5. elektroninių archyvų, duomenų bazių, interneto svetainių, grojaraščių,

¹² Galima diferencijuoti pagal archyvus, savivaldybes, regionus.

socialinio tinklo paskyrų ir kt. atvėrimo visuomenei priemonių skaičiai, naudojimosi jais statistika.

Kokybiniais rodikliais nustatyti reikalingos ekspertinės analizės išvados, taip pat auditorijos pasiekiamumo stebėsenos tyrimo rezultatai.

16. **Etnokultūrinio materialaus kultūros paveldo išsaugojimo priemonių plėtra**

Kriterijus padeda nustatyti etnokultūrinio materialaus kultūros paveldo išsaugojimui, atkūrimui, įpaminklinimui svarbias priemones, jų mastą, taip pat šio paveldo plėtrai svarbius pokyčius. Kriterijų nurodo:

16.1. Sutvarkytų / rekonstruotų / atkurtų vertingų etnokultūrinių, istorinių, gamtinės aplinkos objektų ir/ar kraštovaizdžio, architektūros elementų kiekiai;

16.2. Surinktų, užfiksuotų, suarchyvuotų, saugomų, įsigytų (fizinio ar juridinio asmens), restauruotų, atkurtų, atgautų (iš kitų šalių), kopijuotų vertybių, rinkinių, skaičiai;

16.3. Kultūros paveldo specialistų, bendruomenių, NVO, lankytojų apklausų kiekiai.

Kiekiai – vnt., kaupiamieji vnt.

17. **Etninės kultūros specialistų rengimo, kvalifikacijos tobulinimo veiklų plėtra**

Kriterijus rodo EK srities specialistų rengimui ir kvalifikacijos tobulinimui skirtų veiklų ir jų produktų bei paslaugų kiekius, taip pat asmenų išitraukimą į tokio pobūdžio veiklas. Kriterijų apibūdina:

17.1. Parengtų ir per pasirinktą laikotarpį įgyvendintų EK specialistų rengimui ir / ar kvalifikacijos tobulinimui reikalingų programų, metodinių priemonių, mokymų, kursų, paskaitų, renginių ciklų ir kt. kiekiai;

17.2. Veiklose dalyvavusių specialistų (pagal veiklos sritis), kitų asmenų (pagal profesijas ir pan.) kiekiai;

17.3. Veiklų organizatorių, dalyvių, ekspertų kokybiniai vertinimai.

Kiekiai – vnt., kaupiamieji vnt.

Kokybiniai vertinimai

18. **Etninės kultūros tyrimai ir jų sklaida Lietuvoje ir užsienyje**

Kriterijus rodo EK tyrimų situaciją, aprėptį (kokybinė analizė), kiekius (kiekybiniai rodikliai) ir apima šias

mokslinių tyrimų sritis: etnologija, folkloristika, etnomuzikologija, mitologija, menotyra, archeologija, kultūros antropologija, lingvistika.

Kriterijų apibūdina mokslo ir studijų įstaigų, LMT, EKG, LKT, organizuotų, remiamų mokslo tyrimų, mokslo ir aukštojo mokslo įstaigų mokslinės veiklos ataskaitų gaunami duomenys:

18.1. Konkursiniams finansavimui (LMT) teiktų / laimėtų akademinė etnologinių tyrimų projektų skaičius, dalis nuo visų teiktų ir finansuotų mokslo tyrimų;

Vnt. (nuo–iki), kaupiamieji vnt.

Santykinė dalis – proc.

18.2. Tyrimų, atliktų pagal tam tikras terminuotas arba ilgalaikes teminių tyrimų programas, kitų tyrimų skaičius;

18.3. Surengtų mokslo renginių kiekis;

18.4. Apgintų mokslinių disertacijų kiekis;

18.5. Specializuotų prestižinių mokslo leidinių, kuriuose skelbiami etninės kultūros tyrimų darbai, kiekis;

18.6. Mokslo darbų, tyrimų publikavimo prestižiniuose šalies, tarptautiniuose mokslo leidiniuose kiekiai;

18.7. Tyrimų sklaidos priemonių (pranešimai straipsniai, studijos, monografijos, rinkiniai ir kt.) kiekiai.

19 **Viešojo informavimo ir žinomumo apie Lietuvos bei lietuvių etninę kultūrą didinimo veiklų plėtra**

Kriterijus rodo viešojo informavimo kanalų aktyvumą ir pastangas didinti EK srities žinomumą bei jų informacijos priemonių pasiekiamumą:

19.1. Specializuotos nacionalinio transliuotojo laidos – skaičius, reitingai;

Kiekiai, skaičiai – vnt.,

19.2. Informacija apie reportažų kiekius, transliacijos trukmės apimtis, reitingus, proc. nuo visų atitinkamo pobūdžio laidų;

reitingai – proc.

19.3. Tęstinės kitų žiniasklaidos priemonių rubrikos, laidų ciklai – skaičius, reitingai;

19.4. Interneto svetainės, specializuotos tinklalaidės – skaičius, lankomumas, lankytojų išitraukimo duomenys;

19.5. Socialiniai tinklai – lankomumas,

peržiūrų kiekiai, prenumeratorių skaičius, lankomumo duomenys;

19.6. Dalyvių, žiūrovų, auditorijos pasiekiamumo žiniasklaidos kanalais rodikliai – informacijos kiekiai, auditorijos kiekiai;

19.7. Sukurtų ir /ar įrengtų istorinės atminties išsaugojimo paminklų, ženklų, skirtų išnykusio ar nykstančio etninės kultūros paveldo objekto, reiškinių, asmenybės įpaminklinimui;

Kiekiai, vnt.

19.8. Įvairaus pobūdžio viešinio renginių (spaudos konferencija, forumas, apskritas stalas, konferencija ir kt.) kiekiai.

20 Etninės kultūros puoselėjimo užsienio lietuvių bendruomenėse būklė

Kriterijus rodo pasaulio lietuvių bendruomenių aktyvumo, veiklų pobūdžio EK srityje situaciją:

20.1. EK srityje veikiančių bendruomenių, kolektyvų skaičius, juose dalyvaujančių asmenų kiekis;

Vnt.;

Vnt. / pasirinktą laikotarpį

20.2. įgyvendintų veiklų skaičius (pagal valstybes, pagal veiklų pobūdį);

Pasiekiamumas – proc.

20.3. dalyvavimo Lietuvoje vykstančiuose renginiuose rodikliai – kiekis, dažnumas;

Tyrimų skaičius – vnt.

20.4. EK puoselėjimo užsienio lietuvių bendruomenėse būklė kokybinis vertinimas.

Kokybiniai vertinimai

21 Tarptautiškumas, lietuvių etninės kultūros sklaidos užsienyje būklė

Kriterijus rodo Lietuvos viešųjų institucijų, NVO, bendruomenių, kolektyvų aktyvumą tarptautiniu lygiu, EK sklaidos užsienyje intensyvumą. Kriterijų apibūdina kiekybiniai ir kokybiniai veiklų rezultatų vertinimai, Lietuvos EK ir NKP reiškinių, tradicijų sklaidos tarptautiniu lygiu rodikliai:

Vnt., kaupiamieji vnt.

21.1. Lietuvoje organizuojamų tarptautinių renginių, dalyvių skaičiai;

Santykinė dalis – proc.

21.2. Lietuvos tradicijų pristatymų užsienyje kiekis, santykinė dalis nuo visų kultūros formų pristatymo;

Vnt. / per atitinkamą laikotarpį

21.3. Bendradarbiavimo su užsienio valstybėmis programų, projektų kiekis, rengėjų, dalyvių skaičiai;

21.4. Dalyvavimo tarptautinėse srities organizacijose statistika;

Tyrimų skaičius – vnt.

21.5. Lietuvių etninės kultūros sklaidos užsienyje kokybinis vertinimas.

Kokybiniai vertinimai

22 **Etninės kultūros prestižo visuomenėje būklė ir kitimas**

Kriterijus nustatomas visuomenės vertybinių nuostatų etninės kultūros atžvilgiu kokybiniu vertinimu:

22.1. Specializuotų visuomenės prestižo tyrimų ar didesnės apimties tyrimo etapų kiekis;

Vnt., vnt./per pasirinktą laikotarpį

22.2. Tyrimo (-ų), apklausos (-ų) rezultatai pagal pasirinktas temas, klausimus, tikslinės auditorijos grupes ir pan.;

apibendrinamieji kiekybiniai ir kokybiniai vertinimai

Vnt.

22.3. EK veiklas, procesus vertinančių, lietuvių EK besididžiuojančių asmenų kiekiai, jų pokytis.

Pokytis – proc., vnt. (nuo-iki)

23 **EK, NKP procesų stebėsenos priemonių įgyvendinimas**

Kriterijus parodo, kas ir kaip vykdo EK / NKP stebėsenos priemones, nustato jų periodiškumą, kiekį, poreikį ir atskleidžia stebėsenos priemonių panaudojimą.

Vnt., kaupiamieji vnt.

23.1. atliktų monitoringų, tikslinių stebėsenos priemonių skaičius;

Vnt. / per atitinkamą laikotarpį

23.2. įgyvendintų EK veiklos rūšių patikros priemonių (apžiūrų, konkursų, kitų ekspertinio vertinimo formų) skaičius;

23.3. parengtų ekspertizių, pasiūlymų ir kt. dokumentų skaičius;

23.4. srities strateginio ir veiklos planavimo srityje pritaikytų, panaudotų atliktų stebėsenos priemonių kiekis.

VIII. ETNINĖS KULTŪROS SRITIES RAIDOS RODIKLIAI

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio aprašymas	Matavimo vienetas
1	Etninės kultūros apsaugos aktualizavimo ir tęstinumo teisinio reguliavimo pokytis	<p>Kiekybinis rodiklis atspindi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - etninės kultūros (toliau – EK) ir nematerialaus kultūros paveldo (toliau – NKP) apsaugos politiką reglamentuojančių teisės aktų kiekio pokytį per atitinkamą laikotarpį¹³; - kultūros politiką reglamentuojančių teisės aktų, kuriuose skiriamas dėmesys EK ir NKP, kokybinių tyrimų kiekio ir apimties pokyčiai; <p>Kokybinis rodiklis padeda įvertinti teisės aktų kokybę – veiksmingumą, atitikimą valstybės strateginiams uždaviniams bei tarptautiniams įsipareigojimams. Remiantis tokiais rodikliais ir kokybinio vertinimo išvadomis galima įvertinti ir apibrėžti EK srities ir NKP vaidmens, reikšmės bendrųjų kultūros, visuomenės reiškinių kontekste pokyčius.</p>	<p>Vnt. (nuo–iki), Proc.</p> <p>Kokybinis vertinimas</p>
2	Etninės kultūros srities finansinio užtikrinimo ir skatinimo pokytis	<p>Rodikliu įvertinamas sričiai skiriamas finansavimo pakankamumas, atsižvelgiant į:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programų, veiklos planų įgyvendinimui skirtų lėšų pokytis valstybės, savivaldybių, apskričių, etnografinių regionų lygmenimis; - metinio biudžeto (pastovaus, konkursinio finansavimo – bendrai ir atskirai) pokytį¹⁴; - regioninių kultūros tarybų, prioritetu išsikėlusių EK ir NKP, kiekio ir srities finansavimo lėšų pokytį; - metinio biudžetinio finansavimo lėšų ir įgyvendintų veiklos produktų santykį¹⁵; - vienam EK srities darbuotojų etatui skiriamų lėšų vidurkio pokytis¹⁶; - vienam asmeniui skiriamos paramos (stipendija, premija ir kt.) vidurkio pokytis. 	<p>Eur (nuo–iki)</p> <p>Proc.</p> <p>Eur / vnt.</p> <p>Eur (nuo–iki)</p>

¹³ Pokyčio rodikliai paprastai fiksuojami kasmet ir matuojamas jų pokytis per metus, tačiau priklausomai nuo kriterijaus, galima matuoti ir per pasirinktą laikotarpį ar nustatytą ataskaitinį laikotarpį.

¹⁴ Siūloma vertinti bendrai šalyje ir atskiruose sektoriuose – EK lauke veikiančios nacionalinės, valstybinės, savivaldybių įstaigos, LKT ir kt.

¹⁵ Siūloma vertinti šalies, savivaldybių mastu, galima ir pagal veiklos sritis, ir pagal institucijas.

¹⁶ Siūloma vertinti pokyčius valstybės, savivaldybių metinio biudžeto kontekstuose, taip pat galima diferencijuoti ir pagal įstaigų pobūdį, veiklos sritis.

3	Etninės kultūros srityje veikiančių institucijų proporcingumas	Rodikliu nustatomas nuolat EK srityje veikiančių, projektus vykdančių valstybės ir visuomeninio sektoriaus institucijų, organizacijų:	Vnt. (nuo–iki)
		<ul style="list-style-type: none"> - kiekių pokytis¹⁷ (mažėjimas ar didėjimas) per pasirinktą laikotarpį; - santykinė jų dalis nuo visų kultūros lauko ar tam tikros srities nurodytų sektorių institucijų ir organizacijų; - geografinis pasiskirstymas (didžiuosiuose miestuose, savivaldybių centruose, rajonų miestuose ir miesteliuose); - dalyvavimo tarptautinėse NKP apsaugos veiklose dinamika. 	Proc.
			Vnt.
			Vnt. (nuo–iki)
4	Etninės kultūros srities žmogiškųjų išteklių valdymo, plėtros ir skatinimo pokyčiai	Rodikliu apibūdinamas valstybės, jos institucijų gebėjimas valdyti, plėtoti ir skatinti žmogiškuosius EK srities išteklius, įvertinant: <ul style="list-style-type: none"> - EK srityje dirbančių specialistų, etatų kiekių pokyčius per pasirinktą laikotarpį; - EK, NKP specialistų poreikio patenkinimo (šalies mastu, pagal savivaldybes, apskritis, etnografinius regionus; pagal veiklos rūšis, raiškos formas) koeficientą, jo pokytį per pasirinktą laikotarpį; - EK / NKP specialistų išsilavinimo (pagal specialybes, įgytas profesijas, išsilavinimo lygį) pokyčius per pasirinktą laikotarpį; - kvalifikaciją tobulinusių asmenų kiekių pokyčiai; - įvairiomis formomis per metus finansiškai paskatintų asmenų kiekio pokytį. 	Vnt. (nuo–iki),
			Proc.
			Vnt. (nuo–iki), proc.
			Vnt. (nuo–iki)
5	Visuomenės įsitraukimo į EK srities veiklas pokytis	Rodikliu apibūdinamas tikslinių grupių (etninės kultūros raiškos kolektyvų, jų narių, atskirų kūrėjų ir atlikėjų, taip pat visuomenės pagal įvairius požymius) įsitraukimo į srities veiklas (vykdomas KC, EKC, švietimo įstaigų, LST direkčių, Tradicinių amatų centrų, LTS skyrių, NVO sektorių, privataus verslo įmonių ir kt.) aktyvumas, tolygumas, kokybiškumas, lyginant:	
		<ul style="list-style-type: none"> - įsitraukusių kolektyvų, vadovų, dalyvių kiekių per pasirinktą laikotarpį pokyčius; - EK srityje veikiančių kolektyvų, jų narių kiekių santykinės dalies lyginant su kitų kultūros ir meno sričių (profesionalaus, 	Vnt. (nuo–iki),
			Proc.

¹⁷ Siūloma vertinti bendrai šalyje, pagal atskiras Valstybės žinybas, atskirose savivaldybėse, apskrityse, taip pat ir etnografiniuose regionuose.

		<ul style="list-style-type: none"> mėgėjų ir kt. meno) kolektyvais, pokytis; - įsitraukimo miestuose, savivaldybėse, seniūnijose, miesteliuose, kaimuose kiekių pokyčius; - įsitraukimo įvairiuose kolektyvuose, kaimo, vietos bendruomenėse, vietos veiklos grupėse, kitose vietos organizacijose kiekių pokyčiai; - pajėgiausių, laimėjimais įvertintų institucijų, organizacijų, bendruomenių kolektyvų, asmenų kiekių pokyčiai (šalyje, etnografiniuose regionuose, savivaldybėse, didžiuosiuose miestuose, miesteliuose ir kt.). 	
6	Etninę kultūrą reprezentuojančių renginių aktualumas	<p>Rodiklis padeda nustatyti EK srities kultūros ir meno renginių aktualumą šiandienos visuomenei. Rodiklis apima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - renginių¹⁸, jų dalyvių ir žiūrovų / lankytojų kiekių pokyčius; - renginių, jų dalyvių / lankytojų (bendrai ir / ar iš pasirinktos asmenų grupės) skaičius, tenkančius 1000 gyventojų. 	<p>Vnt., proc.</p> <p>Vnt. / 1000 gyventojų</p>
7	Etninę kultūrą reprezentuojančių renginių kokybiškumas	<p>Rodiklis padeda nustatyti kokybės pokyčius. Rodiklis apima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - viešųjų renginių turiniu ir kokybe patenkintų rengėjų, dalyvių, lankytojų kiekius, jų pokyčius; santykinę dalį nuo visų apklausose dalyvavusiųjų; - geriausiai įvertintų viešųjų renginių kiekius, jų pokyčius, dalį nuo visų įvertintų renginių; - ekspertų kokybinio vertinimo išvadas. 	<p>Vnt., proc.</p> <p>Vnt., proc.</p> <p>Kokybinis vertinimas</p>
8	Meninės, kūrybinės etnokultūrinės veiklos efektyvumas	<p>Rodikliu apibūdinamas meninių, kūrybinių, tarpžanrinių EK srities veiklų aktyvumas, tolygumas, kokybiškumas, raiškos formų išsaugojimas, atsižvelgiant į:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įgyvendintų kūrybinės veiklos priemonių, sukurtų kūrybinių koncertinių programų, sukurtų / atkurtų / rekonstruotų tradicinių dirbinių, kūrinių, objektų ar jų grupės, kolekcijos kiekių pokyčiai; - įgyvendintų tarpžanrinių veiklų, projektų¹⁹, įvykusių renginių, jų dalyvių, 	<p>Vnt. (nuo –iki), proc.</p> <p>Vnt. / 1000 gyventojų</p>

¹⁸ Siūloma detalizuoti pagal renginių pobūdį, jų vykimo vietą ir kt. reikiamus požymius – ypač tuos, kurie nurodyti EK srities kriterijų lentelėje prie kriterijaus Nr. 6.

		lankytojų kiekių (bendrų skaičių ir skaičių, tenkančių 1000 gyventojų) pokyčius;	Vnt. (nuo – iki), proc.
		- naujai sukurtų produktų ²⁰ , paslaugų, jų vartotojų kiekių pokyčius;	
		- naujai sukurto produkto, paslaugos turiniu ir kokybe patenkintų vartotojų kiekius, jų pokyčius; santykinės dalis nuo visų apklausose dalyvavusiųjų;	Vnt. (nuo – iki), proc.
		- geriausiai įvertintų tarpžanrinių EK srities projektų / renginių kiekį, jo pokytį, dalį nuo visų įvertintų kultūros ir meno projektų / renginių.	Vnt., Vnt. (nuo – iki), proc.
9	Etninės kultūros ir kitų sričių bei infrastruktūrų sinergija	EK ir įvairių kitų sričių (ugdymo, sveikatinimo, ekonomikos, žemės ūkio, architektūros, ekologijos, sporto, turizmo, rekreacijos ir kt.) sinergijos apimtys ir rezultatyvumo pokyčius atspindi šie rodikliai:	
		- tarpsritinių veiklų įvairovės ir kokybės pokyčiai;	Kokybiniai vertinimai
		- įgyvendintų tarpsritinių veiklų, projektų, įvykusių renginių, jų dalyvių, lankytojų kiekių (bendrų skaičių ir skaičių, tenkančių 1000 gyventojų) pokyčius;	Vnt. (nuo – iki), proc. Vnt. / 1000 gyventojų
		- naujai sukurtų produktų ²¹ , paslaugų, jų vartotojų kiekių pokyčius;	
		- naujai sukurto produkto, paslaugos (pvz., edukacinės programos) turiniu ir kokybe patenkintų vartotojų kiekius, jų pokyčius; santykinės dalis nuo visų apklausose dalyvavusiųjų;	Vnt. (nuo – iki), proc. Vnt.,
		- geriausiai įvertintų su EK sritimi susijusių tarpsritinių projektų / renginių kiekį, jo pokytį, dalį nuo visų įvertintų kultūros ir meno tarpsritinių projektų / renginių;	Vnt. (nuo – iki), proc.
		- EK integravimo į kitų veiklas kokybiniai vertinimai.	Kokybinio tyrimo rezultatų duomenys
10	Socialinės paskirties etnokultūrinių veiklų įtaka aktualizuojant	Socialinės paskirties etnokultūrinių veiklų aktualumą ir poveikį padeda nustatyti šie rodikliai:	

¹⁹ Siūloma detalizuoti pagal kultūros ir meno žanrus, projektų pobūdį, pagal projektų vykdymo vietą – didieji miestai, savivaldybių centrai, rajonų vietovės ir / ar kitus pasirinktus požymius.

²⁰ Meninių programų, pristatymų, projektų, publikacijų, kūrinių ir kt.

²¹ Žr. Ataskaitos IV skyrių „Etninės kultūros srities veiklų produktų ir paslaugų sąrašas“

etninės kultūros paveldą ir tradicijas

- veiklų, projektų (tęstinių ir vienkartinių) kiekių pokytis;
- veiklų formų (tęstinių ir vienkartinių) įvairovė ir jos pokyčiai per pasirinktą laikotarpį;
- aukštus visuomenės ir ekspertų įvertinimus pelniusių iniciatyvų, gerosios praktikos pavyzdžių kiekių pokytis;
- ištraukusių į veiklas asmenų kiekio pokyčiai (bendrų skaičių²² ir skaičių, tenkančių 1000 gyventojų).

Vnt. (nuo – iki), proc.

Vnt. / 1000 gyventojų

11 **Etninės kultūros srities publikacijų kokybės ir pasiekiamumo pokyčiai**

Srities publikacijų kiekio, poreikio patenkinimo, pasiekiamumo pokyčius per pasirinktą laikotarpį atspindi kiekybiniai rodikliai:

- publikacijų rengėjų, leidėjų, publikacijų (bendro skaičiaus ir atskirų kiekių pagal publikacijų požymius) kiekių pokyčiai;
- publikacijų (bendrai ir pagal atskirus požymius) poreikių²³ pokyčiai;
- virtualiomis publikavimo formomis pasiektos auditorijos kiekio pokytis.

Vnt. (nuo –iki), proc.

Publikacijų kokybės pokyčius padeda įvertinti kokybinis rodiklis, kuris apima:

- publikacijų vertinimo (pagal tikslinių grupių apklausas) pokyčius²⁴;
- publikacijų aktualumo, formų, turinio ir kokybės ekspertinio vertinimo pokyčius²⁵.

Kokybinis vertinimas

12 **Etninės kultūros vertybių sąvadų, registrų kūrimo efektyvumas**

NKP ir kitų etninės kultūros vertybių sąrašų sudarymo dinamiką ir rezultatyvumą rodo:

- Etninės kultūros vertybių sąvadų, registrų, į juos įtrauktų vertybių kiekių pokyčiai;
- tarptautiniams sąrašams pateiktų ir įrašytų paraiškų²⁶ kiekių pokyčiai per metus ar ataskaitinį laikotarpį;
- savivaldybių, institucijų, organizacijų, bendruomenių dalyvavimo NKP vertybių sąvadų kūrimo procese kiekių, įrašytų

Vnt. (nuo –iki), proc.

Vnt. (nuo –iki), proc.

²² Siūloma vertinti bendrai šalyje, regionuose, savivaldybėse, miestuose ir kaimo vietovėse.

²³ Poreikis nusakomas išleistų ir per tam tikrą laikotarpį išplatintų leidinių vnt. santykiu.

²⁴ Lyginami teigiamai įvertinusių asmenų kiekiai nuo visų apklaustųjų.

²⁵ Pvz., gerėjančią publikacijų kokybę rodytų didėjantis geriausiai įvertintų (vertinimo balų vidurkis ne mažesnis kaip 8 balai) publikacijų kiekis, didėjanti jų dalis nuo visų įvertintų publikacijų.

²⁶ Galima detalizuoti pagal tam tikras duomenų grupes.

- vertybių, įgyvendintų apsaugos priemonių²⁷ kiekių pokyčiai;
- Tautinio paveldo produktų, meistrų, mokymo programų ir kitų EK srities sąvadų, registrų kiekybinių duomenų pokyčiai.

Apklausų, ekspertinio vertinimo rezultatai

Kokybinis rodiklis įvertina NKP ir EK vertybių sąrašų sudarymo poveikį EK veiklų kryptingumui.

13	Etninės kultūros ugdymo veiklų aktyvumas	<p>Rodikliu apibūdinama EK žinomumui ir tradicijų tęstinumui būtinų žinių, įgūdžių perdavimo dinamika, kurią rodo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokymo (formalaus ir neformalaus) įstaigų su EK disciplina, neformaliomis EK veiklomis, edukacinių programų kiekio pokyčiai; - EK mokymo / mokymosi veiklose dalyvaujančių moksleivių / asmenų kiekio pokytis; - EK kolektyvų, edukacinių veiklų švietimo įstaigose kiekių pokyčiai; - EK pažinimui, sklaidai, tradicijų perdavimui skirtų pamokų, valandų kiekio pokyčiai; - ugdymo, metodinių priemonių kiekių pokyčiai; - patenkintų EK ugdymu mokymo įstaigose, edukacinėmis programomis, metodinėmis priemonėmis mokinių, mokytojų, tėvelių kiekis, dalis nuo visų apklaustųjų; - formalaus ir neformalaus ugdymo programų, ugdymo, metodinių priemonių kokybiniai pokyčiai. 	Vnt. (nuo –iki), proc.	Val. (nuo-iki), proc.	Vnt. (nuo –iki), proc.	Kokybiniai vertinimai
14	Prigimtinių, vietos etninės kultūros tradicijų tęstinumo dinamika	<p>Rodikliu nustatomas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gyvuojančių EK / NKP židinių, autentiškas, gyvasias vietos tradicijas puoselėjančių bendruomenių, grupių, NVO, asmenų veiklų kiekio pokytis; - savaimingų tradicijų saugotojų ir vartotojų kiekių pokyčiai; - vaikų, jaunimo, šeimų, įsitraukusių į savaimingas EK / NKP tradicijų tęstinumo veiklas, kiekio pokytis; - prigimtinių, gyvųjų vietos tradicijų 	Vnt. (nuo –iki), proc.			

²⁷ Galima detalizuoti pagal NKP sritį – žodinės kūrybos tradicijos ir išraiškos formos (1), atlikimo menai (2), papročiai, apeigos, šventiniai renginiai (3), liaudies menas, tradiciniai amatai ir ūkinė veikla (4), su gamta ir visata susijusios žinios ir veikla (5) – ir pagal priemonės pobūdį: dokumentavimo, metodinė ir mokymų, edukacinė, leidybos, viešinimo, sociokultūrinė, su ūkio, verslo, turizmo sritimi susijusi, su tausojančiu gamtos išteklių naudojimu ir aplinkos apsauga susijusi veikla.

		<p>tęstinumo veiklų kokybės ir poreikių patenkinimo pokyčiai (remiantis apklausomis, tyrimais).</p>	Kokybiniai vertinimai
15	Etnoregioninės, subregioninės tapatybės, savimonės, bendruomeniškumo ir kultūrinės raiškos stiprinimas	<p>Rodikliu nustatomas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnoregioninės, suregioninės tapatybės centrų, NVO bendruomenių kiekių ir jų veiklos kiekybiniai bei kokybiniai pokyčiai; - etnoregioninės savimonės tyrimų rezultatų duomenys (pvz., etnoregioninės tapatybės apimtys ir raiškos koeficientas); - sklaidos ir viešinimo priemonių (leidinių, radijo, TV laidų, svetainių ir kt.) kiekybiniai ir kokybiniai pokyčiai; - etnoregioninių raiškos formų, produktų, paslaugų kiekybiniai ir kokybiniai pokyčiai. 	<p>Vnt. (nuo – iki), proc.</p> <p>Kokybiniai vertinimai</p> <p>Proc.</p> <p>Vnt. (nuo – iki), proc.</p> <p>Kokybiniai vertinimai</p>
16	Etninės kultūros duomenų prieinamumas	<p>Rodiklis apima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnografinių lauko tyrimų kiekio pokytį per pasirinktą laikotarpį; - archyvų papildymo EK vertybių vienetais pokyčius; - paskelbtos, publikuotos, eksponuotos archyvinės EK medžiagos kiekių pokyčius; - viešai prieinamų suskaitmenintų EK vertybių, duomenų kiekių pokyčius; - elektroninių archyvų lankytojų kiekio pokyčius. 	Vnt. (nuo – iki), proc.
17	Etnokultūrinio materialaus kultūros paveldo aktualizavimas	<p>Rodiklis atskleidžia etnokultūrinio materialaus paveldo aktualizavimo pokyčius ir atvėrimą visuomenei. Jis apima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - surinktų, suarchyvuotų, restauruotų ir prieinamų visuomenei vertybių, rinkinių, kolekcijų ir kt. kiekių pokyčiai; - sytvarkytų / rekonstruotų / atkurtų vertingų objektų ir/ar elementų kiekių pokyčiai; - įvairių aktualizavimo veiklų kiekybiniai ir kokybiniai pokyčiai; - įvairių visuomenės grupių poreikio patenkinimo rodikliai. 	<p>Vnt. (nuo – iki), proc.</p> <p>Kokybinis vertinimas</p>
18	Etninės kultūros specialistų rengimo ir kvalifikacijos kėlimo priemonių kokybė	<p>Rodikliu nustatoma EK studijų ir kvalifikacijos tobulinimo programų pasiūla, paklausa ir kokybė.</p> <ul style="list-style-type: none"> - specialistų rengimo ir kvalifikacijos kėlimo programose dalyvavusių asmenų kiekių pokyčiai; - įvairaus pobūdžio edukacinių, mokomųjų 	<p>Vnt. (nuo – iki), proc./per metus</p> <p>Vnt. (nuo – iki), proc.</p> <p>Kokybiniai vertinimai</p>

		<p>veiklų, metodinių priemonių įvairovės, kiekybės ir kokybės pokyčiai;</p> <ul style="list-style-type: none"> - patenkintų edukacinėmis programomis, metodinėmis priemonėmis asmenų kiekis, dalis nuo visų apklaustųjų. - 	
19	Mokslinės veiklos produktyvumas	<p>Rodikliu nustatoma mokslo darbų, tyrimų publikavimo dinamika ir rezultatyvumas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokslinių tyrimų, darbų, apgintų disertacijų kiekio pokytis; - EK srities (taip pat ir NKP) mokslo renginių kiekio pokytis; - vienam mokslininkui tenkamas mokslinių tyrimų, darbų skaičius, rodiklio pokytis. 	Vnt. (nuo –iki), proc.
20	Viešojo informavimo priemonių pasiekiamumas	<p>Rodiklis apima specializuotų laidų, tinklalaidžių, testinių priemonių, socialinių tinklų, taip pat informacijos kitose priemonėse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kiekio pokyčius; - reitingų, pasiekiamumo pokyčiai; - apimties laiko atžvilgiu ir dažnumo pokyčius; - lankomumo (prenumeratorių, peržiūrų, komentarų kiekių) pokyčius; - viešojo informavimo priemonių naudotojų pasitenkinimo EK srities informacijos pasiekiamumu ir kokybe duomenis (patenkintų kiekis nuo visų apklaustųjų) ir jų pokyčius. 	<p>Vnt. (nuo–iki), proc.</p> <p>Val./metus; vnt./mėn.; vnt./metus</p> <p>Vnt. (nuo–iki), proc.</p> <p>Proc.</p>
21	Pasaulio lietuvių bendruomenių veiklos aktyvumo pokyčiai	<p>Rodikliu apibūdinamas Pasaulio lietuvių veiklos aktyvumas, įvertinant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - į EK srities veiklas įsitraukusių bendruomenių, kolektyvų, dalyvių, įgyvendintų srities veiklų kiekius, jų pokyčius, - Pasaulio lietuvių bendruomenių / asmenų dalyvavimo Lietuvoje vykstančiuose renginiuose aktyvumą, dažnumą. <p>Taip pat galima sekti ir informacijos pasiekiamumo užsienio šalyse dinamiką.</p>	<p>Vnt. (nuo–iki), proc.</p> <p>Vnt. / metas</p>
22	Lietuvių etninės kultūros sklaidos užsienyje intensyvumas	<p>Rodikliu apibūdinama EK / NKP sklaidos užsienyje dinamika, įvertinant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvoje organizuojamų tarptautinių EK srities (taip pat ir NKP) renginių kiekio, dalyvių skaičiaus pokyčius; - kolektyvų, asmenų, pristačiusių Lietuvos EK užsienyje, kiekio pokytis (bendrai, pagal kontinentus, šalis); - bendradarbiavimo programų, projektų kiekio, rengėjų ir dalyvių skaičiaus pokyčiai; - tarptautinių organizacijų, komitetų ir jų 	Vnt. (nuo–iki), proc.

		dalyvių (organizacijų, institucijų) kiekių santykis; - EK sklaidos užsienyje veiklų kokybę.	Kokybinis vertinimas
23	Etninės kultūros prestižo visuomenėje indeksas	Lietuvos visuomenės (pagal pasirinktus požymius) dalis (-ys), kuri (-ios) didžiuojasi savo etnine kultūra. Kiti kiekybiniai ir kokybiniai tyrimų rezultatai, atskleidžiantys EK prestižo visuomenėje rodiklius įvairiais tirtais aspektais.	Proc.
24	Etninės kultūros procesų stebėsenos priemonių efektyvumas	Rodiklis apibūdinamas įvertinant įvairių stebėsenos priemonių ²⁸ skaičių pokyčius ir pasinaudojimo atliktomis stebėsenos priemonėmis santykio rodiklį ²⁹ .	Vnt. (nuo–iki), proc. Proc.

²⁸ Monitoringai, tikslinės stebėsenos, kokybinės veiklos rūšių patikros priemonės (konkursai, apžiūros, ekspertizės, galimybių studijos;

²⁹ Dalis nuo per pasirinktą laikotarpį įgyvendintų stebėsenos priemonių.

IX. ETNINĖS KULTŪROS SRITIES PROJEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus aprašymas	Matavimo vienetas
1	Projekto aktualumas ir atitiktis prioritetams		Nuo 1 iki 30 balų (iš viso)
		1.1. Projekto veiklos skatina vertingų etninės kultūros tradicijų sklaidą ir bendruomenių, grupių (ypač vaikų, jaunimo, šeimų) dalyvavimą bei aktyvų įsitraukimą į etninės kultūros plėtros procesus	Nuo 1 iki 5 balų
		1.2. Projekto veiklos yra skirtos etninės kultūros vertybių paieškai, dokumentavimui, tyrimams, įtraukimui į nematerialaus kultūros paveldo sąrašus (UNESCO, nacionalinis sąvadas), jų išsaugojimui, tęstinumui ir plėtojimui	Nuo 1 iki 5 balų
		1.3. Projekto veiklos prisideda prie žinių gilinimo, gebėjimų stiprinimo, įgūdžių tobulinimo bei kompetencijų ugdymo etninės kultūros srityje	Nuo 1 iki 5 balų
		1.4. Projekto veiklomis siekiama unikalių, vertingo turinio, aukšto meninio lygio etninės kultūros ir kitų kultūros bei meno sričių žanrinės sąveikos rezultatų	Nuo 1 iki 5 balų
		1.5. Projekto rezultatai aktualūs etninės kultūros plėtrai	Nuo 1 iki 5 balų
		1.6. Projekto veiklos aktualios	Nuo 1 iki 5 balų

tikslinėms visuomenės grupėms

2	Projekto kultūrinės ir (ar) meninės veiklos kokybė, socialinė reikšmė	Nuo 1 iki 20 balų (iš viso)
	2.1. Projekto veiklos atitinka etninės kultūros autentiškas tradicijas	Nuo 1 iki 5 balų
	2.2. Projektas pasižymi socialiniu / kultūriniu / meniniu / edukaciniu / moksliniu reikšmingumu	Nuo 1 iki 5 balų
	2.3. Projekto kūrybiškumas ir (ar) naujumas	Nuo 1 iki 5 balų
	2.4. Projekto rezultatų išliekamoji vertė	Nuo 1 iki 5 balų
3	Projekto teikėjo, vadovo, vykdytojų ir dalyvių kompetencija etninės kultūros srityje	Nuo 1 iki 15 balų (iš viso)
	3.1. Projekto teikėjas, vadovas pasižymi aukšta kompetencija etninės kultūros srityje ir turi ne mažiau kaip 5 metų veiklą vykdymo patirtį	Nuo 1 iki 5 balų
	3.2. Ne mažiau kaip pusė vykdytojų pasižymi aukšta kompetencija etninės kultūros srityje ir turi ne mažiau kaip 3 metų veiklą vykdymo patirtį	Nuo 1 iki 5 balų
	3.3. Į projekto veiklas įtraukiami aukštos kompetencijos partneriai,	Nuo 1 iki 5 balų

dalyviai

4	Projekto idėjos ir veiklų testinumas:		Nuo 1 iki 10 balų (iš viso)
		4.1. Projektas tęsia ankstesnes veiklas	Nuo 1 iki 5 balų
		4.2. Projektas formuoja aktualią testinę tradiciją	Nuo 1 iki 5 balų
5	Projekto vadyba:		Nuo 1 iki 10 balų (iš viso)
		5.1. Projektas turi aiškų planą, veiklų kalendorių, skirtus projekto tikslui pasiekti	Nuo 1 iki 5 balų
		5.2. Partnerių, rėmėjų indėlis	Nuo 1 iki 5 balų
6.	Projekto sąmatos tikslingumas ir pagrįstumas	Nurodytos išlaidos yra tiesiogiai susijusios su projektu ir būtinos jį įgyvendinant, įvardytos detalizuotos ir atitinkančios rinką kainos	Nuo 1 iki 5 balų
7.	Projekto veiklų ir rezultatų viešinimas		Nuo 1 iki 10 balų (iš viso)
		7.1. Numatyta efektyvi informacijos apie projektą sklaidos strategija	Nuo 1 iki 5 balų
		7.2. Pasirinktos tinkamos ir efektyvios informacijos sklaidos formos bei informacijos pateikimo kanalai	Nuo 1 iki 5 balų

X. ETNINĖS KULTŪROS SRITIES PROJEKTO RODIKLIAI

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio aprašymas	Matavimo vienetas
1	Projekto uždavinių įgyvendinimas	1.1. Veiklų plano įgyvendinimo rezultatas	Proc.
		1.2. Planuotų* ir įgyvendintų veiklų formų proporcija	Proc.
		1.3. Planuotos* ir įgyvendintos projekto veiklų apimties (kiekio) proporcija	Proc.
2.	Projekto dalyvių ir vartotojų skaičius	2.1. Projekto vykdytojų (organizacijų, partnerių ir jų narių) skaičius	Vnt.
		2.2. Dalyvaujančių etninės kultūros žinovų (specialistų, tyrėjų, kolektyvų ir jų narių) skaičius	Vnt.
		2.3. Kitų projekto dalyvių (savanorių ir kt.) skaičius	Vnt.
		2.4. Projekto rezultatų naudotojų (žiūrovų, klausytojų, skaitytojų, paslaugų vartotojų ir pan.) skaičius	Vnt.
3.	Projekto produktai	3.1. Sukurtų produktų, paslaugų skaičius	Vnt.
		3.2. Sukurtų naujų produktų, paslaugų skaičius	Vnt.
4.	Projekto lėšos	4.1. Visa projekto lėšų suma	Eur
		4.2. Skirta paramos suma	Eur, Proc
		4.3. Projekto vykdytojo, partnerių,	Eur, Proc

rėmėjų indėlis

		4.4. Vykdamt projektą uždirbtos lėšos	Eur
5.	Projekto viešinimas	5.1. Įgyvendintų viešinimo priemonių skaičius ir įvairovė	Vnt.
		5.2. Informacijos apie projektą pasiekiamumas (lankomumo, reitingų skaičiai, periodinių leidinių tiražas ir pan.)	Vnt.
6.	Geografinė projekto veiklų aprėptis	6.1. Lietuvos sostinė Vilnius	Vnt.
		6.2. Kiti Lietuvos didieji miestai – Kaunas, Klaipėda, Šiauliai	Vnt.
		6.3. Kiti Lietuvos miestai	Vnt.
		6.4. Lietuvos kaimiškos vietovės	Vnt.
		6.5. Europos šalys	Vnt.
		6.6. Kitos užsienio šalys	Vnt.

PASTABOS:

- * ženklu pažymėtas projekto veiksmų planas (žr. 1.1), planuotos projekto veiklos (žr. 1.2) ir planuotos projekto apimtys (žr. 1.3) turėtų reikšti jų patikslinimus, pridėtus prie sutarties atsižvelgiant į projektui skirtą paramą.
- Rekomenduotina atlikti ir kokybinį projekto įgyvendinimo vertinimą pagal šiuos parametrus: pasirinktų veiklos formų pagrįstumas; tęstų veiklų skaičius ir pobūdis; sklaidos priemonių ir būdų pagrįstumas, kokybė; kultūrinė / meninė / socialinė / edukacinė / mokslinė projekto rezultatų vertė.

PRIEDAI

Privalomas priedas pagal Techninę specifikaciją suteiktų ekspertinių paslaugų aprašomoji dalis

Priedas. **Ataskaitą rengusių ekspertų rekomendacijos**

Dėl etninės kultūros vietos LKT finansuojamų sričių ir programų sistemoje

Atsižvelgiant į tai, kad etninės kultūros sritis aprėpia itin plačiai – ne tik žmogaus kultūros, kūrybos, bet gyvensenos, elgsenos, pasaulėžiūros, kitų vertybių dalykus, kad ji yra tautos kultūros pamatas ir jos unikalumo sąlyga, pasižymi įvairiomis kitomis visuotinėmis vertėmis, – ataskaitos rengimo grupė LKT projektų finansavimo struktūroje siūlo šią kultūrą priskirti **sritims (kaip muzika, dailė, teatras ir t.t.)**.

Tačiau, suformavus tam tikrus strateginius valstybės politikos uždavinius EK srityje, galėtų būti paskelbiamos ir tikslinės, tam tikrą laikotarpį trunkančios **programos** (pavyzdžiui, EK / NKP vertybių identifikavimas, vietinių ir nacionalinio sąvadų sudarymas, į juos ir UNESCO sąrašus įtrauktų vertybių išsaugojimas ir pan.).

EK sritį priskyrus finansuojamoms sritims, turėtų būti suformuotos ir specifinės, sričiai reikšmingos, nuo kitų meno šakų besiskiriančios, sąlygos – būdingos finansuotinos veiklos, vertinimo kriterijai, prioritetai ir pan.

Tai galėtų būti:

- vertingų etninės kultūros tradicijų, reiškinių, objektų nustatymas, fiksavimas, dokumentavimas kaupimas, muziejinis / archyvinis saugojimas, tyrimas;
- gyvybingų etninės kultūros židinių palaikymas, skatinimas;
- tradicijų tęstinumą užtikrinantis žinių ir įgūdžių perdavimas, mokymas;
- sklaida visuomenei kultūrinių veiklų, švietimo, viešinimo priemonėmis;
- bendruomenių, grupių (ypač vaikų, jaunimo, šeimų) iniciatyvų skatinimas, jų įtrauktis į įvairaus pobūdžio etninės kultūros apsaugos, tęstinumo, plėtros, atsinaujinimo, kūrybinių veiklų procesus;
- etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo aktualizavimas, integravimas į šiuolaikinės visuomenės kultūrinę, socialinę, ekonominę ir kitą aplinką.

Dėl projektų teikimo ir vertinimo

1. Pagal galimybes supaprastinti projekto paraiškos formą
2. Teikiant paraišką, susijusią su į UNESCO nematerialaus kultūros paveldo sąrašus, Nacionalinį nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą įtrauktų vertybių išsaugojimu ir

/ ar plėtra, gairėse nurodyti, kad prie paraiškos turi būti pridėtas patvirtintas šios vertybės išsaugojimo veiksmų planas.

3. Užtikrinti, kad srities projektus vertintų EK / NKP ekspertai, o ateityje siekti, kad šie ekspertai turėtų ir atitinkamų etninės kultūros raiškos formų specializaciją.
4. Kadangi etninė kultūra ypač susijusi su regionine kultūra, srities projektus vertindami ekspertai, turėtų atsižvelgti į skirtingų EK raiškos formų projektų tolygią geografinę plėtrą (savivaldybių, apskričių, etnografinių regionų, didmiesčių, visos šalies mastu).
5. Etninė kultūra pasižymi įvairia, skirtingo pobūdžio raiška, vertinant projektus turėtų būti atsižvelgiama į tolygų etninės kultūros raiškos formų reprezentavimą, kultūrinės raiškos įvairovės principų laikymąsi.
6. Projektų vertinimą reikėtų užbaigti bendrais **ekspertų posėdžiais**, kuriuose būtų pasikeičiama informacija, nuomonėmis ir taip užtikrinamas didesnis vertinimo objektyvumas.
7. Projektui gavus LKT finansavimą ir pasirašant sutartį prie jos galėtų būti pridedama ne tik patikslinta sąmata, bet, atsižvelgiant į finansavimo dydį, ir atnaujintas veiklų sąrašas.